ՆՈՒՄԷՐՈ 1792 — 1883 ՕԳՈՍՏՈՍ 4 ԲԷՆԹՇԱԲԹ — ԵԼՈՒՆԹԻՍԻՆԷ

ԹԷՐԹԷՍԱՆԸ ԷՖԹԵՍԱՐ

ՄԷՎԱՏՍԸ ԲՈԼԻՍԹԻՆԷ ԻԼՄԻՆԷ ՎԷ ՄԵՎԼԻՆԷ

ՎԷ ՍԱՒԻԼԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒԷՎԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆՄԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻԶԻՒՆ

Գիր պէնէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ամբողջ այլոց . . . . . 90 »
Կէս այլոց . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճակլար իչիւն

Գիր պէնէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ամբողջ այլոց . . . . . 110 »

30 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆՄԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 շիւնի սահիֆէյէ . . 5 ղրշ.
Միւնէֆիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »
ԻԼԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ամուրը սարրաֆիյէյէ այնա իլանաթ.
2 վէ 3 շիւնէֆիւ սահիֆէյէրէ . . 6 ղրշ.
Միւնէֆիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Զէյրաէ միւառէթ իչիւն իլանաթա այրը բաղարլըգ օլուր։
Մէվսաար նէֆիսյա ասիր ալնալը մէճճանէն գապուլ օլունաճակ վէ ուրբ օլունմայան էվրաղ Ղիսաէ ալուն մայանագ տրը։

30 ԲԱՐԻ

Իսարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլում Պապը Ալի ճատէսինտէ նումէրո 20 խանէսէ տիր։ — Կազէթանին ումուր խասրլ վէ թահրիրիյէսինէ այնա քէնտիսինէ մէվսաար հաղորդնա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճակը կիպի, քէնտիսինի մէքէաթիյսին տախի անին նամնա կէօնտէրիլմէսի իգթիրա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ցույցունը ումումիյէի Օսմանիյէնին թէսվիյէսինէ Պէրլին ահանամէսի ահքեամնանա իշթիրաք իթմէլերի յաղմ կէլէն տէօրթ քիւչիւք հիւքիւմէթլէր իչիւն հիսսէ թային խուլմէսի լիւգումինա տարը ճանիպը Պապը Ալիտէն տեվէլէթլէրէ իրսալ գլընաճաղընը տիւնքի նիսսէմիպատ եազարդլմըզ նօթա հէնուզ կէօնտերիլմէյիպ, պու կիւն եարընն քէյֆիյէթին մէճլիսը վիւքէլատա թահթը թէզէքքիրէ ալընդպ պիր իքի կիւնէ գատար կէօնտերիլէճէյի իչիւրիմիշ տիր։

—

Բուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆընն բաթէնթա նիզամնամէսի հագկընա Բէթէրսպուրկտան թէքրար թալմամթ թալեպ էլէտիլի մէսմու տրը։

—

Մրսրյտա նէչը օլունան Էլ կաղերին ճիատէտ մուգիմ Մ. Սրթրուստան ալպպ նէչը էլէտիլի խապէրլէրէ կէօրէ, ճիատէնին ճիվար գարիյէլերինէ Պէտվիլէր Թարաֆընտան հիճիմ օլունաբաղ, մէզքիր գարիյէլէր եազմա իտիլիշ տիր։

Մէրգուման Պէտվիլէր էրթէսի կիւնիւ ճիատէ չէհրինէ եազլշմըշ օլարգլարընտան, չէհրէտ խէվֆ ու հէյէճան արթմըշ տիր։

—

ԳՕՂԷՐԱ

Պապը շիւպհէլէր իւզերինէ իզմիր չէհրինին տէնիզտէն վէ գարատան գօրտօն ալթընա ալընտըրը վէ մուսխսէրէն մէզքիր շիւպհէլերին սաբլըզ չըգմասը իւզերինէ մէզքիր գօրտօնըն իւզասը իլէ իզմիրտէն կէլէճէք սէֆինէլերին Զանագ գալէտէ եաւընը 24 սաաթ գարանթինա պէքլէմէլերինէ մէճլիսը սըհհինին էվվէլքի կիւնքի իթթիհատընա գարար վէրիլմիյինի տիւնքի նիսսէմիզատ եազմըշ իտիք։

Մուսխսէրէն ալարդընմըզ մալիմաթա կէօրէ, մէզքիր գօրտօն թէէսիսի թէտպիրինին իթթիֆաղընա սէպէպիյէթ վէրէն ամիտէքի վագաա իմիշ։

Շէյալէ քի, պուլաշդ բաթէնթա իլէ կէչէն բաղար երթէսի սապահը Բօր-Սաիտէն կէլմիշ օլան Էֆֆերէ նամ Ֆրանսըզ գարագալ սէֆինէսինէ իզմիր գալէսի էօնիւնտէ լէնկերէնտալ օլան սըհհիյէ սէֆինէսի մէմուրլարընտան պիրի թարաֆընտան սէհվէն թէմիզ բաթէնթա վէրիլմիշ օլմաղլա, մէզքիր Ֆրանսըզ սեֆինէսի լիմանա կիրմիշ վէ չէհր իլէ իհթիլաթ էլէմիշ տիր։ Անճագ մուսխսէրէն քէֆիյէթ անլաշըլարագ, եօլճուլար թէքրար մէզքիր վաբօրա իրքիապ օլունուշ, գարանթինա պէքլէմէք իւզրէ Գալաշմէն թէէֆֆիուզխանէսինէ կէօնտերիլմիշլէր տիր։

* *

Աթինատան չէքիլէն թէլգրաֆլարա կէօրէ, չէհրը մէզքիր սըհհիյէ մէճլիսի՝ իզմիրտէն կիտէճէքլէրին պէշ կիւն գարանթինա պէքլէմէքսիզին Եունանիսթանընտա գապուլ օլունմամասընա գարար վէրմիշ տիր։

—

ՀԱՅՏՈՒՏԼՈՒԳ

Իզմիր վալիսի նաչիա բաչա հազրէթլերի՝ էվվէլսի կիւնքի Թարիսլէ Տախիլիյէ նէզարէթինէ աթիաէքի թէէկրաֆը քէչիսէ էյլէմիշ տիր։

«Մուսվաֆֆագիյաթը պիղայաբը ճէնապը Խրլաֆէթբէնահի ատարը ճէրիլէսինտէն օլարագ իսթիան իթտիքլէրի ֆի 1 ագուստոս սէնէ 99 Թարիխլի թէլէկրաֆտա արզ օլունան մէշհուր Քիւչիւք ձիրիտ իլէ 5 բէֆիգի՝ վէրիլէն մէզունիյէթ իւզերինէ վիլայէթէ կէլմէք իչիւն Թիրէ հիւքիմէթինէ կէլիպ տէխալէթ իթտիլէր։ Եւրիւք Օսման բիւֆէգաաբնն իչ կիւնէ գատար վիւրուտլէրինէ ինթիզար օլունըր։ Պիր միւտտէթտէն պէրու տէրքէօրինէ ֆէվգէլատէ չալըշըլմըշ օլան Էֆֆերէ նամ Ֆրանսըզ գարագալ սէֆինէսինէ իզմիր գալէսի էօնիւնտէ լէնկերէնտալ օլան սըհհիյէ սէֆինէսի մէմուրլարընտան պիրի թարաֆընտան սէհվէն թէմիզ բաթէնթա վէրիլմիշ օլմաղլա, մէզքիր Ֆրանսըզ սեֆինէսի մէմուրը Մ. Կալան, վէ միւֆիթթիշ Մ. Պէրբիյօ օլարգլարը հաչատ, էվվէլքի սապահ թրէնը մահսուս իլէ իզմիտ կիթմիշ վէ ադշամ ավտէթ էլէմիշ տիր։

—Թիւթիւն Բէմի իտարէսի միւտիրիյէթինի գապուլ իտէն Մ. Համիլթի Լանկ եէրինէ Տոյչը Ումումիյէ իտարէսի միւտիրիյէթինէ թաեին օլունան Պանդը Օսմանի միւֆէթթիշի Մ. Օպու�՝ Տէրսաատէթ վէ ճիվարընտա պուլունան միւտիրիյէթլէրի էվվէլքի սալը կիւնիւ տէվր ու թէֆթիշէ չըգարագ, տոզրուճա թիւթիւն կէօմրիյիւ նէզարէթինէ ազիմէթ իթմիշ, վէ նէզարէթ օտասընտա պէօյիւք մէմուրինի գապուլ իտէրէք, միշավիրի Սէլիմ էֆֆէնտի հազրէթլերի վասէթասը իլէ պպը քէիմաթը թալթիֆլիյէ իչրատ էյլէմիշ վէ պատէհու կէօմրիյիւն պպը մահալլերինի նազարը թէֆթիշտն կէչիրմիշ տիր։

—Կէլէճէք ճումա էրթէսի կիւնիւ Աւսթրիա իմբէրաթօրը Ֆրանսա Ժօզէֆ հազրէթլերինին վէլատէթինէ միւսաադֆ օլմաղլա, եէվմի մէզքիր ագշամըսը Աւսթրիա սեֆիրի Պարոն Գալիս իլէ մատամասը թարաֆընտան օլ միւնասէպէթլէ Պէօյիւքտէրէ սեֆարէթխանէսինտէ զիյաֆ միւքեմմէլ պիր պալ վերիլճէքտիր։

Ցավէթ պիլէթլերի էվվէլքի կիւնտէն պէրու տաղընըմայա պաշլամըշ տրը։

—Շէյխէֆ վաբօրլարը պու կիւնլէրտէ եինէ գաղա վուգուաթլարը սըգալաշըրմաղա պաշլամըշլար։

Էվվէլքի կիւն 33 նիւմէրօլու վաբօրընն պիր գալըգ բարալատըգընը եազմըշ իտիք։

Պու սապահ տախի 11 նիւմէրօը իսկիւտար վաբօրը՝ քէօբրիւ ճիվարընտա, օտուն եիւքիւ պիր եէլքէն կէմիսինէ չաթարագ, մէզքիր կէմինին պաշընը էրէյիճէ զէտէյէմիշ օլտուղը կիպի, քէնտիսինին ատ օճապը եօգարտան աշաղա չաթլամըշ վէ տիկէր պապը մահալլերի գըրըլըպ զէտէյէնմիշ տիր։

—Տիւն կէճէ սաաթ 3 բատատէյէրինտէ Պէյօղլունտա Մաճար ճատտէսինտէ վագը պիր պագգալ տիւքքանընին էօնիւնտէ, երնէ ճիվարը մէզքիր սէքէնսինտէն պիր Բում գալիքանին օղլու օթուրմագտա իլէն, տիկէր պիր տէլիգանընին՝ քիմէ թարաֆընտան կէօրիլմէյէրէք ատասընը պագգալ տիւքքանընա կիրիպ վէ պագգալին պըշաղընը պիլալով մէրգումմ Բում տէլիգանլըսընին գարընընա սարլալարգ կէօղտէն նիհան օլմասը պիր օյմուշարը։

Բում տէլիգանլըսընին վուրըլմամ տէյի ֆիդան իթմէսի իւզերինէ, էթրաֆտան եէթիշիլմիշ վէ տերհալ Ցօղթօր Զարդարեան էֆֆէնտի ճէրգ օլունմուշ իսէ տէ, տօգթօրը մումանիյէհ պըշաղընն բէք աղ կիրմիշ օլմասըյլա պէրապէր պաղրըսագլարը գիյատէսիյլէ զէտէյէնմիշ օլտըղընտան, հայաթընտան իւմիտ գալմամըշ օլտըղընը պէյան իթմիշ, վէ պու ինֆատէսիյլէ պէրապէր լազմ կէյէն միւտավաքք իճրա էյլէմիշ տիր։ Մէճրուհը մէրգումընն պու կէճէյի բէք ֆէնա կէչիրտյի խապէր ալընմըշ տրը։

Ճինայէթը մէզքիրէյի միւթէագրեպ մահալը վագասյէ եէթիշմիշ օլան մահալլի բօլիս մէմուրը Օսման էֆֆէնտի՝ գաթիլին տէրտէսինի իչիւն հէր թարաֆա գօլլար սէվկ իթթիյի կիպի, քէնտիսի տախի պիղղաթ իճրատի թահարիրյաձա իպթիտար էյլէմիշ վէ գաթիլին չտնը հաղգընտա մալիմաթը վար իսէ, պէտան իթմէսի իչիւն մէրգումմ պագալը տէրտէսթ իթմիշ տիր։

Մումանիլէյհ Օսման էֆֆ. տաիրէի գապըթաի մէզքիրէյէ թաեինինտէն եանի 5—6 այտան պէրու օրալարտա գաթլ ու սըրգաթ կիպի էֆֆալ իթթիսար իտէն ասհապը ճինայաթտան հիչ պիրի էֆֆէնտի մումանիլէյհին բէնչէի գահը ու թէտմիրինտէն թանխլիսը կէրիպան իտէմէյիպ, ճիւմլէսի տէ տէրտէսթ իտիլէրէք, օլ թարաֆըն ասայիշը հալի պիր մէրթէպէի միւսթահսէնէյէ կէլտիրի կիպի, իչպուգաթիլ տախի սայէի գուտրէթվէյի հազրէթը Շեհինշահիտ էֆֆէնտիի մումանիլէյհին զայրէթիլէ էլպէթթէ էլտէ իտիլիպ, միսթահագդ օլտըղը ճէղպյա չարբըլաճագ տրը։

Իպթէ մումանիլէյհ Օսման էֆֆէնտինին պէրվէճէը մաարուզ իպրաղ էյլէտիյի վազիֆէչինասընը, վէ ճինայաթը միլսթէլիֆէնին մէնը թէքերրուրի իչիւն կէճէլերի սապահլարա գատար խապ ու բահաթընը թէքք իլէ պիղգաթ պիր թագրմ թէտապիրը զապրթաի հասէնէ իթթիխաղ վէ իճրա էյլէմէսի՝ մահալլի սէքէնէսինին բէք զիյատէ մուճիպը իսթիրահաթ վէ մէսրուրիյէթի օլուպ, քէնտիլերինէ պէօյլէ վազիֆէչինաս վէ դայյուր պիր բօլիս մէմուրը թային էյլէմէսինտէն տօլայը, էհալիի մէրգումմէնին մէրճինէ պիտտէֆաթ արզը թէչէքքիր իթմիշ օլտուղը խապէր ալընմըշ տրը։

Պէօյլէ մէմուրլարընն նայիր միւքեաֆաթ օլմալարը՝ անլերի իճրաի վազիֆէսէ պիր գաթ տահա թէչվիգ վէ ասհապը ճինայէթի պիչարը եէէս իտէճէյի տէրքեար տրը։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Ազգանս Հավաս գրասենյակը ստանում է հետևյալ հեռագիրը Բնագիրը օրվան Շրջեփոխը տրը։

Իսքենտերիյէ 15 օգոստոս

Օլէհհիյէ մէճլիսինտէն վէրիլէն օգոստոս 1հինճի կիւնիւն գօլէրա բաբօրթօսը տրը։ Եալ.

Իսքենտերիյէ	40	»
Գահիրէ	65	»
Իսմաիլիա	1	»
Սիւվէյշ	1	»
Բօղէթ	4	»
Պէնհահ	1	»
Տամանհուր	55	»
Տագալիյէ քէօյիւնտէ	180	»
Պէժէրա	318	»
Ֆայում	23	»
Ինկիլիզ օրտուսընտա	5	»
Իսմէրի գիբբ օլունմայան մահալլերտէ	340	»
Ճէման	1033	

Ազգանս Բիւթէրի Վէքիլ Մ. Ինճիճեանը բարեհաճեցավ հաղորդել Բնագիրը օրվան Շրջեփոխը տրը։

Գահիրէ 15 օգոստոս.

Գօլէրա խասթալըղը սէպէպիյլէ Մրսրը հիւջիւմէթի՝ իսլամ հաճիլերինէ գապատան Մէքքէյէ կէթմէկլերինի էմր իթմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԻԷՐ

ԱՌԱՋԴ. ԵՐԵՍՓԽԱՆԱՑ.

Ազգային ժողովոյ Է. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ 5 օգոստոս ի Մ. Լուսաւորիչ եկեղեցի Ղալաթիոյ։

Առեանը պիտի բացուի ժամ 7ին։

Հրաւիրեալ են Ազգ. երեսփոխանք իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

Մնամ ազօթարար

Պատրիարք Կ. Պոլսոյ

ՆԵՐՍԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

2 օգոստոս 1883

Պատրիարքական Հայոց

ՕՐԱԿԱՐԳ

Ա. Պաշտօնագիր վարչութեան յաղագս առ ինքն յղեալ խնդրոյ (չարամտակութիւն վիճաբանութեան).

Բ. Տեղեկագիր քննիչ ճանաչողութիւն ի մասին Հ. էֆֆէնտի Իրէքճեանի Երեսփոխանական խնդրոյն։

Ատենադպիր

Մ. Զէրաղ

Տիւն Բաթրիգխանէտէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հաղրէթլերինին Նախագահութիւնը թահթընտա կրօն. վէ Բաղ. Ժողովար՝ այրը այրը ադտը իճթիմա իթթիքտէն սօնրա սաաթ 8ոէ խառն ժողով թէչքիլ իթմիշլեր տիր։

* *

Պալըքէսէր վէ Պանտըրմա Առաջնորդը Դեր. Տ. Տիմոթէոս Եպիսկոպոս՝ իսթիյարըղընը տերմէյան իտէրէք մէմուրիյէթինտէն խթիֆա իթմիշ օլմաղլա, խառն ժողով՝ մէզքիր խսթիֆայը գապուլ իթմիշ վէ մահալլի գաւառընդ. ժողովա Ցահմանագրութիւն ադքամնճա Առաջնորդինթիսապը իչիւն իւչ գաթ էսամկի հավի պիր նամզէտ ճէտվէլի կէօնտերմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Նամզէտլերին էսամիսի պէրվէճը աթի տիր։

Գրիգորիս Եպիսկ. Մինթանճեան
Կարապետ վրդպ. Բագրատունի
Գրիգոր » Աբարգեան

Մէզքիր խառն ժողով տիկէր պպը գարը գօճա մէսէլէլերինի ատ միւգաքէրէ վէ թէավիյէ իթթիսատէն սանդրա, սաաթ 10ոա տաղըմըշ տրը։

* *

Տիւնքի կիւն կրօն. ժողով Մինթանճեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Արբատանին Ատենապետութիւնը թահթընտա իճթիմա իտէրէք, վիլայաթատան քէնտիսինէ վիրուտիսէն պպը գարը գօճա մէսէլէլերինի ճէվապ վէրմէյէ վէ պպը գարը գարիպ գարիպ բաբաղարը մուվագգաթէն Տէրսաատէթտէ պիր գաչ քիլիսէլէրտէ եէրլէշտիրմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

* *

Պաստ Ս. Հրեշտակապետ քիլիսէսի Քարոզիչ Աբրահամի Գեր. Տ. Յովհաննէս վարդապետ՝ կրօն. ժողով գարարը յլա Սամաթիա Ս. Գէորգ քիլիսէսինէ քարոզիչ թաեին օլունմուշ տրը։

—

Տիւն Բաղ. ժողով տախի Մաքսուտ Սիմոն պէյ հաղրէթլերինին Ատենապետութիւնը թահթընտա իճթիմա իթմիշ տիր։

Պոյաճը քէօյ Ս. Երից Մանկանց քիլիսէսինին հնչաաթ գօմիսիօնը իլէ Թաղ. խորհուրդը ատրանտա պիր իսթիֆաֆ զուհուր իթմիշ օլտուղունտան, Բաղ. Ժողով մէզքիր գօմիսիօնին միւսթագիլլեն իճրան մուամէլէ իթմէսինէ գարար վէրիպ, պու վէճէյէ մէզքիր միւնազասա խիթամ վէրմիշ տիր։

* *

Շապին Գարահիսար Ազատնորդը Ներկայարեան Աբմ. Պետրոս վարդապետ՝ մահալը մէզքիր եանկընը հաղգընտա պիր բաբօրմա կէօնտերէրէք, հարիգդեսէկեանա էյան հէր պիր իանէ միւրուտ իթմէմիշ օլտըղընը վէ օ հաչատ էհալիսինին սէֆալէթ ու զարուրլէթ իչինտէ պու ընտուղընը պէյան իթմիշ օլտուղունտան, Բաղ. Ժողով՝ հարիգդեսէկեան հաղգընտա մէրհամէթը Սենիյէյի տավէթ իթմէք իւզրէ Պապը Ամիյէ միւբարաաթ իթմէյէ, վէ էէմ հաճլն վէ էէմ տէ Շապին Գարահիսար ազատիգդեսէկեանը իչիւն ումումի միլլէթէ պիր տավէթ օգումմաղա գարար վէրմիշ տիր։

* *

Բաղ. Ժողով Բաթրիգխանէսինին եարընքի Միլլէթ մէճլիսը ումումինէ այդ օլունճակ 1883—84 պիւտճէսինին թաստիգ իթմիշ տիր։

* *

Բաղ. Ժողով տիկէր պպը մէսէլը ճարիյէյի տախի թէզէքքիր վէ թէվիրի իթթիքտէն սօնրա, խառն Ժողով ինիգատ իթմիշ տիր։

—

Տիւն Ցնաեա. խորհուրդ տախի ինիգատ իտէրէք, ումուրը ճարիյէսիյլէ մէշղուլ օլմուշ, վէ Գումգարու տիշարըսընին թահտիտի հուտուտը խուսուսընտա մահալը մէզքիր Թաղ. խորհուրդընն պիր թէղգէրէսինի նազարը տիգգաթա արմըշ տրը։

—

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հաղրէթլերի՝ տիտ Սամաթիա Թաղ. խորհուրդընն պիր տավէթնամէսինի ալաղ իտէրէք, կէլէճէք բաղար կիւնիւ մահալը մէզքիր Ս. Գէորգ քիլիսէսինտէ քարոզ սէօյլէմէյէ, վէ միհրթէրէք քիլիսէսին ինչասը իչիւն միւթէչէքքիլ օլան իանէ գօմիսիօնընա իճրան բիյասէթ իտէրէք, էհալիյի իանէ իթթասընա թէչվիգ վէ թէրդիպ իթմէյէ սէօզ վէրմիշ տիր։

—

Կաթողիկոսական Լիսպօրթանէ-նաժողով՝ պու կիւն Գալաթատա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հաղրէթլերինին Նախագահութիւնը թահթընտա օսն իճթիմանը ադտ իտէճէք տիր։

—

Մէնմունիյէթը ազիմէ իլէ իշիթտիկիմէք նազարէն, Զրուսա միլլէթտաչարըմըզատան օլուգ, թահսիր ֆէնը թէպպաէթ իշիւն ինկիլթէրրատա Լամպիզուրկ չէհրինէ կիթմիշ օլան Ալթունեան էֆֆէնտի՝ պու տէֆա ասն իմթիհանը իթա էյլէմիշ, վէ 300 նէֆէր թալեպլէրին պիրինճիսի օլմուշ տրը։

Մէքթէպը մէզքիր՝ գաթաէի մութթախրդէսի մուճիպինճէ, մումանէյհ Տօգթօր 450 ինկիլիզ լիրասը իթա վէ էհտա էյլէմիշ տիր։

—

ՄԻԱՅԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Կ. Պոլիս 2/14 օգոստ. 83

Տէր,

Միացեալ Ընկերութեանց կեդրոնական ժողովոյ Լե. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիւրակէ օր, 7/19 օգոստոս, Գալաթիա կեդրոնական վարժարանին մէջ ժամը ճիշդ 6ին։

Կը խնդրուի Ձեր Մեծապատուութենէ որ հաճիք անպատճառ ներկայ գտնուիլ սոյն կարեւոր նստին։

Կեդրոնական ժողովոյ
Նախագահ
Ա. Ա. Տէրէէ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընթերց. և վաւերացումն [illegible]
2. Դիւանական թղթակցութիւն
3. Ընարութիւն Մայր-Դիւանի
4. Ընարութիւն Ատենապետի Տնօրէն ժողովոյ
5. Ընարութիւն հրաժարեալ երեսփոխանաց տեղ
6. Տեղեկագիր կրթական Դիւանի ի վերայ Ուսումնական Յայտագրի
7. Տեղեկագիր Տնօրէն ժողովոյ (ապրիլ 25 թուական)
8. Դրութիւն 16 երեսփոխանաց
9. Տեղեկագիր Արարատ. Ընկ. Հաշուեքննիչ Ճանաճժողովոյ։

—

ԱԶԳ

Յառաջիկայ կիւրակէ օգոստոս 7, Մտէնեանի եկեղեցւոյ տարեդարձի հանդէսը պիտի կատարի, որոյ առթիւ պիտի պատարագէ Դեր. Տ. Յակոբ Աշտ Ղ. վարդապետ բարեջան Քարոզիչ Օրթագիւղի, և յետ աւարտման Պատարագի՝ գիւղին բարձունքի վրայ Պօղաճիի այգի կոչուած օդասուն վայրին մէջ հայկերոյթ պիտի տրուի ի նպաստ նոյն եկեղեցւոյ և դպրոցին։ Մուտքն է հայկերոյթի համար կէս արծաթ մէճիտ։

Ի Դիմաց Կարգադ. մասնախմբի
Ա-եոն Պէշիկճեան

3 օգոստ. 83

Իրդէթլու էֆֆէնտիմ,

Զաթը աճիզիյէ մախսուս օլան վէ «Անտոն Սրբագը» նամը յլա մուբագամ վէ մանքիւք պուլունան պիր գրքա մէօհրիմ գաղաէն զայ օլմուշ, վէ մէզքիր մէօհր իլէ պիր մուամէլէմ օլմամըշընտան, հէր նէ նամ իլէ վէ մէզքիր մէօհր իլէ մուամէլէյէ տաիր նէ քի էվրագ զուհուր իտէր իսէ, քէնէլմէմէքիւն հիւքմունէ օլտըղը ճիւմլէնին մանիսի օրմագ իւզրէ լութի ֆէնա կազէթաի միւթէգէրինիղին պիր քէշէֆինէ թահրիր պույրրանընը թէմենի իտէրիմ, էֆֆէնտիմ։

«Ադամ»

Գալաթա 3/15 աղոսթոս 1883

ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ ԷՆ ՍԷՐԻ ԻՒԼ ՀԱՐԷՔԻ ՎԱՒՕՐՈՒ

Ինկիլիթերրատան Ամերիգայա իշխէյեն Ինկիլիզ բօսթա վաւօրլարընեն տիպէրլիյի, եօլճուլար իչիւն բահաթլըղը, վէ հարէքէթ չաբուգլըղը, սայիր հիչ պիր միլլէթին, վէ հաթթա Ֆրանսըզըն Մէսաժըրի գումբանեասը, վէ Ա-վսթրիանըն Լոյտ գումբանեասը վաւօրլարընտա տախի կէօրիւլմիւշ չէյ տէյիլ տիր։

Լիվրբուլտան Ամերիգայա կիտիպ կէլմէքտէ օլան իշպու Ինկիլիզ վաւօրլարընա, բէք հագգլը օլարագ, «տէնիզ սէրայլարը» թապիրի իսթիմալ օլունմուշ տըր։

Պու վաւօրլար, վագթի իլէ անճագ 13 կիլոմէտ գաթ իտիրպիլէն Ամերիգա վաւօր եօլճուլուղընը 7 կիլոմէտ էնտիրէճէք գատար սէրի իւլ հարէքէ իսկէրտէ, եւնէ կիտիպ կէլմէ սէֆէրլէրի տէօրթ պէշ հաֆթա սիւրմէքտէ, վէ պու տէօրթ պէշ հաֆթա սիւրէն հէր պիր սէֆէրլէրինտէ 18-20,000 Ինկիլիզ լիրասը նավլուն չըգարմագտա տըրլար քի, պու մէպլաղը թամէնքսֆը սաֆի թիճարէթ տիր։ պու հիսապա պէհէր վաւօր, սէնէտէ 100,000 Ինկիլիզ լիրասը սաֆի թիճարէթ պըրագմագտա տըր տիմէք օլուր։

Ֆագաթ հէր պիր էտէվաթլարը իլէ պէրապէր պու վաւօրլարըն մալի տէ 3-600,000 լիրայա օլույօր, քի պու հիսապա տախի, եւնէ սէնէտէ եիւզտէ երիմի սաֆի թիճարէթլէրի օլույօր տիմէք տիր։

Ամի Ինկիլիզ եիւք վաւօրլարընեն մալի 20,000 Ինկիլիզ լիրասընա օլտուղը հալտէ, Ամերիգայա իշխէյեն Ինկիլիզ բօսթա վաւօրլարընեն եալընըզ պիր սէֆէրլէրինտէն տէ 20,000 Ինկիլիզ լիրասը նավլուն չըգարըլըր վէ պէհէրինին սէրմայէսի տախի 3-600,000 [illegible] բօրլարը 30 գաթ զիյատէսի օլուր իսկ, արթըգ պունլարա «տէնիզ սէրայլարը» թապիրի վէրիլմէսինին նէ գատար հագգը օլտուղը թէպէյիւն գրլընմիշ օլմազ մը։

Եէնի ինչա օլունմուշ օլան Օրէկոն նամ վաւօր, քի Ամերիգայա «տէնիզ սէրայլարը» իշխէտէն Ինկիլիզ գումբանեալարընտան «կուիօն» նամ չիրքէթին մալի տիր, էկէր պաշգա ճիհէթլէրտէ տէյիլ իսկ տէ, մաքինասընին գուվվէթի վէ հարէքէթ չաբուգլըղը իլէ տիկէրլէրինի տախի պասարրմիշ, վէ տէնիզ իւզէրինտէ չիմտիյէ գատար կէօրիւլմիշ օլան վաւօրլարընն էն սէրի իւլ հարէքէսի օլմուշ տըր։

Պու վաւօրուն մաքինասը, 13,000 պէյկիր գուվվէթինտէ օլուպ, օն իքի գըթա գաղանը վէ 72 գըթա ֆուրունը պուլունմագտա տըր։

Եէրմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա սարֆ իթթիյի քէօմիւր իսկ, 5400 գանթարա պալիզ օլույօր։ Վէ ալտըղը եօլ տախի, սաաթտա եէրմի միլ տիր։

Պու սիւրաթըն տէրէճէսինի պիր էյիճէ անլաթմագ իչիւն տախի չու գատարընը սեօյլէմէք քէֆֆի տիր քի, ատի Ինկիլիզ եիւք վաւօրլարը, ալէսսէկիյէ սաաթտա 7 վէ էն չօղու 8-9 միլ եօլ ալմագտա, վէ Մարսիլէյա իշխէյեն Ֆրանսըզ բօսթա վաւօրլարը տախի, եէնէ էն չօղու, սաաթտա 13 միլ եօլ ալապիլմէքտէ տիրլէր։

Օրէկոնուն եէվմիյէ սարֆ իթթիյի քէօմիւր, օթուզ չըմէնտրֆէր վակօնու եիւքիւ օլուպ, եալընըզ Ինկիլիթերրատան Ամերիգայա կիթմէսի իչիւն, պու մէֆրէթ «տէնիզ սէրայընա» ագալի 250 վակօն տօլուսու քէօմիւր իգթիզա իթմէքտէ տիր։

ՐՈՒՍԻԱՆԸՆ ԿԷՕՆԻՒԼԼԻԻ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ

Մուհարէպէյի ախիրէնին խիթամընտա, Ինկիլիթերրանըն միւտախէլէսի սէպէպի իլէ, Ռուսիա վէ Ինկիլիթերրա պէյնինտէ պիր մուհարէպէ վագը օլաճաղը իհթիմալի կէրէյի կիպի արթմիշ, վէ թէտապիրը էվվէլկի օլմագ իւզրէ զաթէն Ինկիլիզ տօնանմասընընն պիր գըսմը Սթամպօլ սուլարընա վասլը օլմուշ վէ պիր մըգտար Անկլօ—Հինտ սաաքիրի տախի Մալթա ատասընա կէթիրիլմիշ օլտուղընտան, Ռուսիատա ֆէվգէլատէ պիր հէյէճան վէ զայրէթ հուսուսէ կէլմիշ։ Վէ ֆէլվագը մուհարէպէ բաթլագ վէրտիյինտէ, Ինկիլիզ Գոզիաթրնա գարշը եէնի դաւիթլէր չըգարմագ իչիւն, ալէթթաճիլ պիր գաչ գըթա Աբդո-ը սիլահլատըպ, Ինկիլիթերրանընն տէնիզ թիճարէթինի գօվլամայա գարար վէրիլմիշ իտի։

Մէկքիւր գարար վէրիլիր վէրիլմէզ, Մօսկուա էհալիսի տէրհալ 3000 Ինկիլիզ լիրասը իանէ եաղըլըպ, նիհայէթ պու իանէնին մըգտարը եարմ միլեօն Ինկիլիզ լիրասընը թէճավուզ իյլէտի։

Պու ագճէ իլէ սաթրն արլնան վաւօրլար, տէվլէթտէն այրըճա չունուն պունուն իտարէսի թահթընա վազ օլունուպ, այրգ տէնիզլէրէ չըգաճագ, վէ թէնհա եէրլէրտէ բաթ կէթիրտիքլէրի Ինկիլիզ թիճճար սէֆինէլէրինի վուրուպ եաղմա իտէճէքլէր իտի։

Պու մագսէտլէ թէչքիլ օլընան գօմիթէ, տէրհալ գաբթան Պարանօֆու Ալէքմանիայա իրսալ իտիպ, Հօլանթիա, Համմնի, վէ Թիւրինկիա նաման սէրի իւլ հարէքէ իւչ գըթա վաւօրլարը, իւչինիւ պիրտէն 160,000 Ինկիլիզ լիրասընա օլարագ Համպուրկ-Ամերիգա շիրքէթինտէն սաթրն ալտը։

Վէ պու իւչ գըթա վաւօրլար Գրօնչթատա վասլը օլտուգլարընտա, իսմէլէրի տէյիթիրիլիպ պիրինէ Ռուսիա, տիկէրինէ Մօսկուա, վէ իւչինճիսինէ տախի Սէն Բեթրսպուրկ իսմէրի վաղ օլունտու, վէ սէրհալ Ինկիլիզլէրէ գարշը հարէքէթ հաղը իտիմէլէրի իւզրէ, Գրօնչթատ թէրսանէսինտէ սիլահլանտըրըլմաեա վէ թագդմըրը տիւգէլթիլմէյէ պաշլատը։

Ֆագաթ ըրէնա կօրչագօֆ ճէնապլէրի, Պէրլին գօնկրէսինտէ, Ինկիլիթերրանընը թէքլիֆլէրինի գապուլ էյլէմէյէ մէճպուր օլուպ Մօսկուա զայրէթքէշլէրինին թէլաշընա լիզում պրագմատըղընտան, մէգքիւր իւչ գըթա վաբօրլար, նագլիյէ խըտմէթինտէ գուլանընըմագ իւզրէ, Պալթիգ տէնիզինտէն Գարատէնիզ իրսալ օլունտուլար։

Օլ վագթտան պէրու, մէղքիւր կէօնիւլլիւ տօնանմանընն մըգտարը իւզէրինէ, Նիժնի Նովկօրօտ, Եարօսլավ, վէ Գոսթրօմա նամընտա իւչ գըթա եէնի Աբդո-ը տահա իլավէ օլունմուշ իսկ տէ, կէչէնլէրտէ Մօսգուա նամ վաբօրուն պաթմասը իլէ, չիմտի Ռուսիա կէօնիւլլիւ տօնանմասընընն մըգտարը, պէշ գըթա վաբօրլարտան իպարէթ պուլունմագտա տըր։

Պիր միւտտէթ, պու կէօնիւլլիւ տօնանմա գօմիթէսի, քէնտի եաղը իլէ գավրուլուպ մէսարիֆին իչի ուճունու պիր եէրէ կէթիրմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ իսկ տէ, չու սօն վագթլարտա, օլ գատար սըգ սըգ հիւքիւմէթտէն մուավէնէթ թալեպ էյլէմէյէ մէճպուր օլմուշ տըր քի, հիւքիւմէթ մէգքիւր վաբօրլարը պիւսպիթիւն քէնտինէ մալ իտիւպ մէսարիֆաթընը տօղրուտան տօղրու քէնտիսի պագմագլըղը միւրաճճահ ատտ իթմիշ տիր։

ՄԱՏԱՄ ԲԱԹԹԻ ԻԶԻՆ ՈՒՂՐԱՃԱՆԱՐ

Միւճթէմէյի Ամերիգանընն նիու եորք չէհրինտէ պուլունան Օրէբա թէաթրօլարընան իքինին իտարէլէրի, մէշհուր օրէբա սէօյլէյէն մատամ Բաթթիյի պիրիպիրլէրինին էլինտէն գաբրմագ իչիւն աղ ուղրաշմատրլար։

Նիհայէթ դալէպէ Մուղիգա Ամատէմասընտա գալտը։

Մատամ Բաթթի պէհէր օեուն իչիւն եանի պիր կէճէտէ 1000 ատէտ Ինկիլիզ լիրասը ալըեօր։

Շիմտիյէ տէկին հիչ պիր բրիմատօնաեա պու գատար քիլլեէթլի մէպլաղ վէրիլտիյինին էմսալի եօգ տըր։

Վագաա զուհուրաթ չէյլէր իչիւն բէք չօղ բարա վէրէնլէր վար տըր։ Նասըլ քի Ամերիգատա միրալայ Մէրբլըն, Սինսինաթի շէհրինտէ եալընըզ պիր կէճէ գօնսէրի իչիւն պիղղաթ Մատամ Բաթթիյէ 1600 ատէտ Ինկիլիզ լիրասը վէրմիշ իտի։ Ֆագաթ պիր տիւզիյէ թէքմիլ պիր մէվսիմտէ օբէրա վէրմէք իչիւն պէհէր կիճէ պիր բրիմատօնայա 1000 եր Ինկիլիզ լիրասը վէրիլտիյի իչտիրմիշ չէյ տէյիլ իտի։

Ճէնուպի Ամերիգանընն Պրազիլիա մէմալիքի թէաթրօլարընտան պիրիսինին իտարէսի թարաֆընտան տախի եագընն կիւնլէրտէ, օթուզ կիճէ իչիւն Մատամ Բաթթիյէ պէհէր կիճէսինէ 1200 Ինկիլիզ լիրասը վէրիլմէսի թէքլիֆ օլունտու իսկ տէ, ագթրիսլէրին գրալիչասը պու թէքլիֆի ըշտա իտիւպ գապուլ իթմէսի։

ԷՀԱԼԻԼԷՐԻՆ ԱՐԹՄԱՍԸ

Էկէր էհալիլէրին արթմագտա օլմասը, չիմտիքի հալ իւզրէ տեվամ իտէճէք իսկ, պունտան 50 սէնէ սօնրա, պաղը մէմալիքլէրին նուֆուսու ամիտէքի եէքիւնլէրէ իպլաղ օլաճաղը հիսապ իտիյմէքտէ տիր։

Միւճթէմէյայի Ամերիգա 190,000,000
Ռուսիա 158,000,000
Ալէմանիա 83,000,000
Ինկիլիթերրա 63,000,000
Ավսթրիա 44,000,000
Ֆրանսա 40,000,000

Ինկիլիթերրանընն խարիճատ եանի Հինտիսթանտա, Ամերիգատա, Ավսթրալիատա վէ մահէլի սահրէտէ պուլունան վէ 200 միլեօնը թէճավուզ իտէն թէպապալարը։ պու հիսապընն տախիլինտէ տէյիլ տիր։

Ցիգգաթ իտէճէք պիր միւհիմմինգթա տախի չու տուր քի, պաղը մէմալիքլէրին էհալիլէրի, 30 սէնէ զարֆընտա իքի գաթտան գիատէ ֆազլա պուլաճաղը հիսապ օլունմագտա իքէն, Ֆըբանսա էհալիսինին պիր թէք նուֆուս պիլէ ֆազլա պուլաճաղընա պիր իւմիտ կէօրիւնմէէօր։

Պու սուրէթլէ Ֆրանսանընն նուֆուսա տախի տիկէր պէօյիւք տէվլէթլէրտէն չօղ կէրիտէ գալմագտա օլաճագընա պու պունուն ադրը նէթիճէլէրի իւզէրինէ պաշգա պիր միւնասէպէթլէ պէհանը էֆֆեար իտէրիզ։

ՆՈՒԹԳ

Պարոնիկեան Յովհաննէս էֆէնտի՝ Գոլբէնկեանէն Օրթաքէօյտէ վագր Հայկական կրթարանին թէվգիի միւքեաֆաթ ըէսմի միւնասէպէթիյէ իյրատ իթմէք իւզրէ Թիւրքճէ պիր նութգը պէտիզ գալէմէ ալմըշ օլուպ, հալ պու քի եէվմը պէյնէթտէ վագթ կէճիրէրէք նութգը մէգքիւր օգունամամըշ օլտըզընտան, սուրէթի եէսիմիզէ կէշմիշ օլան վէ չայանը միւթալա պուլունան պու նութգը պիգ պիր վէճէը աթի նէշր ու իլան իտէրիզ։

Հուզզարը մէարիֆչեար էֆէնտիլէր։

Պու կիւն պուրատա թէճէմմիւմիզտէն մագսատ չու մէքթէպը ալինին թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմինի կէօրմէքտէն իպարէթ օլմայըպ, պէյքի էվլատլարընընը թահսիլճէ օլան տէրճէճի իգթիտար վէ լիյագաթլարընը անլամագ տըր։ պունա չէքք վէ չիւպհէ օլունամազ, զիրա թահսիլը ուլում վէ մէարիֆին էհէմմիյէթինի միլլէթիմիզ չօգտան պէրու անլամըշ, վէ հաթթա միլլէր միլթէմատտինէնին տախի պու սայէտտէ հէր վէճհ իլէ թէրագգը իթմիշ օլտուգլարընը կէօրմէքտէ պուլունմըշ տըր։

Էֆէնտիլէր, աճէպա պու թէրագգը տէտիկիմիզ չէյ նո՞սրը թէրագգը տըր։

Մալիւմ տիր քի, պու թէրագգը մատամ վէ մանէվի վէ բուհանի վէ հիսմանի թէրագգը օլուպ, նէթայիճը հատէէսի տախի ֆագր ու զարուրէթին մէհմանէքսիզ բէֆ ու իլալէ օլունմասընա վէ սաաատէթը հալին էֆքրատ պէյնինտէ թաամիմինէ մէտար օլմասը, վէ իշլենմէքտէ օլան ճէրարիմը ագիմէնին տախի հուսուսէ կէլմէմէսինէ վաէթա պուլունմասը տըր։ էլհասըլ պիր միլլէթին թէրագգըսը հէր նէ էսպապ վէ վէսայիթէ միհթաճ վէ միթէվագգըֆ իսկ, անը թէտարիք վէ իսթիհալ իթմէքլիք տիր։ ֆագաթ մալիւմ տիր քի, պու գատար ֆէվայիտի պուլունան իլլում ու մէարիֆ քէնտի քէնտինէ շուար չէմար միւնիր վէ սաիր գուվվէի թապիյէ կիպի ագլ վէ զիհնը ինսանլարէ վարիտ օլան չէյլէրտէն օլմայըպ, թալիմ վէ թէրպիյէ իլէ հասըլ օլապիլիր չէյլէրտէն տիր քի, պունդա տա մէնպա ու մատէնի միճէրրեա մէքթէպ տիր։ Իշթէ պիր միլլէթին իգպալ վէ իսպարը թահթը թէքթֆիլ վէ զամանընտա պուլունան չու մահալը մուգատտէսէ միլլը միթէմէտտինէ օլ տէրէճէլէրտէ էհէմմիյէթը ֆէվգէլատէսինի հագիգաթէն իտրաք վէ հիսս իթմիշ օլտուգլարընա ասլա շիւպհէ պրագմագ։ չիւնքի պիր քիմսէ թարաֆընտան պիր չէյին էհէմմիյէթի անլաշըլմըշը, վէ հալ պու քի օնա բաղպէթ վէ բիայէթ իտիլմէսինի կէօրիւլիւնճէ, օլ քիմսէ թարաֆընտան մէգքիւր չէյին էհէմմիյէթի անլաշըլմըշ օլտուղունա տախի թէրէտտիւտ հուսուլէ կէթիրիր։ մէսէլա պիր քիմսէնին ալիմ օլուպ տա ամիլ օլմատըղը կէօրիւլիւնճէանընն իրմինտէն տախի շիւպհէ վէ թէրէտտիւտ օլունուր։

Լիֆէնտիլէր, մալիւմ տիր քի պիր շէյ իսթէմէք, միւրատ իթմէք վէ իբինճիսի տէ անը քէսպ իտէպիմէքլիկէ միւգթէտիր պուլունմագ տըր։ Համտ օլսուն պու իքի շէյ տախի պիդտէ մէվճուտ տըր, եանի հէմ թահսիլի իւլում վէ մէարիֆէ միւրատ վէ իսթէկմիզ վար, վէ հէմ տէ պու պապտէ իգթիտարըմըզ կէօրիւլիր։ խուսուսի իլէ մանպուրը ասար օլան չու ասրը մէարիֆհարը հագրէթը բատիշահտէ թաամիմ վէ ինթիշարը իւլում վէ մէարիֆ հագգընտա մէպզուլ պուլրուլա կէլէն հիմմաթը մէքթարիմդարաթը ճեհինշահտէն տօղրը քէնտիմիզի ֆէվգէլատէ պախթիյար ատտ իթմէքլիկիմիզ միւթէհաթիմ զիմմէթիմիզ տիր տիպէք սէպպ տըր։ Մամաֆիհի պու էսպապ մէվճուտ վէ մէվճուտ տախի մէֆգուտ օլտուղը հալտէ, մէքթէպլէրիմիզին թէրագգըսը հագգընտա պիգայտ վէ ֆիւրուր գալմագըղընդամը, հրսսիյաթը միլլիյէսի օլան քիմսէլէր իչիւն ազ թէէսսուֆի մուճիպ պիր չէյ տէյիլ տիր։ ֆիվագը հէր կիւն վէ հէր սաաթ էֆրատը միլլէթին էն ֆագիրի պիլէ թէրագգը պաղըրմագտա իսկ տէ, պունուն էսպապընտան պաշլըճաղը մէքթէպ օլտուղընը տիւչինմէմէքտէ տիր։

Լիֆէնտիլէր, մէքթէպլէրին թէրագգըսը ուղրընտա հիչ պիր շէյ տիրիզ իթմէմէյի տիր, չիւնքի սէպպը իրճան վէ վասէթի թէրագգը անճագ մէքթէպ տիր,

Իշթէ պու հագայիգէ գարշը եէնէ մէքթէպիը միլլիյէլէրիմիզին էքսէրիսինին հալը էսէֆիշթիմալէրինի պէյան խուսուսընտա չէքինմէյէլիմ, վէ անլէրին ահվալինի տէ բէրտէի սէվտայը միլլէթբէրվէրի իլէ կէօրմէմէզլիկէ վարմայալմ։ պիր թարաֆտան թէրագգը պաղըրմագ, վէ

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸԶ

(Մ-Ելլոթ) ԷՄԻԼ ԲԻՇՊՈՒՐԳ

Է

ԻԲԻ ԷՆԳԻ ԱՀՊԱՂԱՐ

(1791 Նոյեմբեր տէվլ)

Իշպու մէքթուպը եազան ատամ իլէ, Ֆրանսանընն հուգուգ մատտէլէրինտէ բէք գիյատէ քէսպը չէօհրէթ իթմիշ պուլունան մէշհուր ավօգաթ Ֆիւմուլէն՝ իքի ագիզ տօսթ, իքի էքի մէքթէպ արգատաշը իտիլէր։

Պունլար այրը այրը իշէ սիւլիւք իտէրէք, պիզզարուր պիրպիրինէն էքսէրիյա սէնէլէրճէ այրըմըշլար, լաքին պիրպիրինի ունութմամըշլար իտի. անրն իչիւն քէմալը մէսէրէթ վէ մուհապպէթլէ եէքտիկէրինի եէնիտէն կէօրտիւքլէրինտէ, քիչիքլիքլէրինին կիւզել վէ սաաատէթի վագթընը տէրխաթրը իտէյէր իտի։

Սաաթ օն պիր պուչուգտա ավօգաթ՝ Պէյլան սօգաղընտա գօնթ տր Պիսիէռին գօնաղընա կիրմէքտէ իտի։ Գօնթ տր Պիսիէռ՝ մուսմանլէյհի պէքլէմէքտէ օլաբընտան, պունլարրն իքիսի պիրպիրինին գուճաղընա աթըլըպ, քէմալը մուհապպէթլէ եէքտիկէրինի գուճագլատըրար։ Պատէհու պիրպիրինէն պիր ոգ երրագլանրպ, եէքտիկէրինին եիւգիւնէ պագտրար։

—Կէրչէքտէն, ապիպիմ Նեսթօր, տէտի գօնթ, հիչ իսթիխարընամըշընն։ տէօրթ սէնէ էվվէլ սէնի նասրլ պրագտրմ իսկ երնէ էօյլէ պուլուչյորմ։

—Զանընմատա, սէվգիլիա Ատօլֆրմ, պու խուսուստա սըզլաշմաղա հագգրն եօգ տրր, չիւնքի պէն տէ սէնին եիւգիւնտէ պիր ֆէլահլըզ կէօրիւյորըմ։

—Շիւպհէսիզ սէնի եէնիտէն կէօրտիւկիմ մէսէրրէթտէն օլմալը։ պանա թալթիֆ իթմէյէ չալըշմա, պօշ չէյ տիր։ . . . Պէն քէնտի քէնտիմի ալտաթմամ. հէր նէ գատար ալթմըշ պէշ եաշընտա եանի սէնտէն իւչ եաշ քիւչիւք իսէմ տէ, Նեսթօր, սէնին գատար գուվվէթ վէ ճէսուրլըղըմ եօգ տրր։ Պէն չաբուգ իսթիխարլանտրմ։

—Էօյլէ իսէ նի՞չիւն Բարիզտէ վէ եախօտ գօնագլարընտան պիրինտէ բահաթ վէ պաչընն տինճ օթուրուպ իգամէթ իթմէյօրսրն տա, տիւնեանրն տէօրթ թարաֆընտա սէյահաթ իթմէքլէ էօմրիւնի կէչիրիյօրսրն։

Գօնթրն եիւզի պիրտէն պիրէ էքչիտի։

—Սէն պու սիւվալը պանա խյրատ իտիյօրսրն, հալ պու քի սէն սըրրլարընընն պիր գըսմընը պիլիրսին։

—Կէրչէ՛ք, ապիպիմ, աՖվ էթ։ Սէյահաթ իթմէքլէ ունութմագ իսթէյօրսրն . . .

—Էվվէթ, անչն իչիւն հէր թարաֆա կիթտիմ, լաքին հիւզիւնպ խաթրէլէրիմի վէ քէտէրլէրիմի պօշ եէրէ պիր գութպտան տիկէր գութպա կէօթիւրամ, պիր տիւրլիւ ունուտատարմ։ Գոլպիմ գըրըգ վէ կէօրնիւմ խօշնուտսրզ վէ պէքքի տահա զիյատէ պէտապախթ օլտըզմ հալտէ ավտէթ իթտիմ. պու տէվնա ալթըզ սօնը տրր . . . հա պորատա հա պաշգա եէրտէ մուզտարըպ օլմուշսրն, հէբսի պիր հիսապ տրր, արթըզ եօլճուլըգտան վագ կէչտիմ։ Պէն մէմլէքէթիմին կէօք եիւգինի սէյր իտէրէք էօյմէք խաթէրիմ,

—Մատամ գօնթէս տր Պիսիէռտէն պիր խապէրին վա՞ր մը տրր։

—Էվվէթ։

—Էյի՞ խապէր մի։

—Մէրզուէմէ գատրն ասլա սրգաշմայօր իմիշ։

—Էյան Նիվէրնէսէքի չէֆթիլիկինտէ՞ մի իգամէթ իտիյօր։

—Էվվէթ. օրատա հէր քէս մէրզուէմէյէ իպրազը մուհապպէթ վէ ըրամյէթ իթմէքտէ տիր . . .

Մալիւմին օլան վուգուաթ սէպպիպլէ պիրպիրիմիզտէն այրըլըրղըմզ. մէնհուս կիւնտէն պէրու, մէրզուէմ՝ ատղմուշ օլտըզը աթիգ գօնաղը թէրքիթմէմիշ. տիւնեատան քեամիլէն էլ չէքմիշ տիր։ Գըրգ սէնէտէն պէրու պէյլէճէ եալընըզ վէ թէնհա պիր էօմր կէչիրիյօր իմիշ։

—Գատահաթընը թէօպէ, քէֆֆարէթ իթմէք իչիւն պէօյլէ եաբմըշ տրր։

—Գատահաթընը՞ մը, տէտի գօնթ մըրըլտանարագ։ Սանա սըրը պիր ռա սէօյլէյէն մատամ Բաթթիյի պիրիպիրլէրինին էլինտէն գաբրմագ իչիւն աղ ուղրաշմատրլար։

Նիհայէթ դալէպէ Մուղիգա Ամատէմասընտա գալտը։

Մատամ Բաթթի պէհէր օեուն իչիւն եանի պիր կէճէտէ 1000 ատէտ Ինկիլիզ լիրասը ալըեօր։

Շիմտիյէ տէկին հիչ պիր բրիմատօնաեա պու գատար քիլլեէթլի մէպլաղ վէրիլտիյինին էմսալի եօգ տրր։

Վագաա զուհուրաթ չէյլէր իչիւն բէք չօղ բարա վէրէնլէր վար տրր։ Նասըլ քի Ամերիգատա միրալայ Մէրբլըն, Սինսինաթի շէհրինտէ եալընըզ պիր կէճէ գօնսէրի իչիւն պիղղաթ Մատամ Բաթթիյէ 1600 ատէտ Ինկիլիզ լիրասը վէրմիշ իտի. ֆագաթ պիր տիւզիյէ թէքմիլ պիր մէվսիմտէ օբէրա վէրմէք իչիւն պէհէր կիճէ պիր բրիմատօնայա 1000 եր Ինկիլիզ լիրասը վէրիլտիյի իչտիրմիշ չէյ տէյիլ իտի։

Ճէնուպի Ամերիգանընն Պրազիլիա մէմալիքի թէաթրօլարընտան պիրիսինին իտարէսի թարաֆընտան տախի եագընն կիւնլէրտէ, օթուզ կիճէ իչիւն Մատամ Բաթթիյէ պէհէր կիճէսինէ 1200 Ինկիլիզ լիրասը վէրիլմէսի թէքլիֆ օլունտու իսէ տէ, ագթրիսլէրին գրալիչասը պու թէքլիֆի ըշտա իտիւպ գապուլ իթմէսի։

ԷՀԱԼԻԼԷՐԻՆ ԱՐԹՄԱՍԸ

Էկէր էհալիլէրին արթմագտա օլմասը, չիմտիքի հալ իւզրէ տեվամ իտէճէք իսէ, պունտան 50 սէնէ սօնրա, պաղը մէմալիքլէրին նուֆուսու ամիտէքի եէքիւնլէրէ իպլաղ օլաճաղը հիսապ իտիյմէքտէ տիր։

Միւճթէմէյայի Ամերիգա 190,000,000
Ռուսիա 158,000,000
Ալէմանիա 83,000,000
Ինկիլիթերրա 63,000,000
Ավսթրիա 44,000,000
Ֆրանսա 40,000,000

Ինկիլիթերրանընն խարիճատ եանի Հինտիսթանտա, Ամերիգատա, Ավսթրալիատա վէ մահէլի սահրէտէ պուլունան վէ 200 միլեօնը թէճավուզ իտէն թէպապալարը։ պու հիսապընն տախիլինտէ տէյիլ տիր։

Ցիգգաթ իտէճէք պիր միւհիմմինգթա տախի չու տուր քի, պաղը մէմալիքլէրին էհալիլէրի, 30 սէնէ զարֆընտա իքի գաթտան գիատէ ֆազլա պուլաճաղը հիսապ օլունմագտա իքէն, Ֆըբանսա էհալիսինին պիր թէք նուֆուս պիլէ ֆազլա պուլաճաղընա պիր իւմիտ կէօրիւնմէէօր։

Պու սուրէթլէ Ֆրանսանընն նուֆուսա տախի տիկէր պէօյիւք տէվլէթլէրտէն չօղ կէրիտէ գալմագտա օլաճագընա պու պունուն ադրը նէթիճէլէրի իւզէրինէ պաշգա պիր միւնասէպէթլէ պէհանը էֆֆեար իտէրիզ։

ՆՈՒԹԳ

Պարոնիկեան Յովհաննէս էֆէնտի՝ Գոլբէնկեանէն Օրթաքէօյտէ վագր Հայկական կրթարանին թէվգիի միւքեաֆաթ ըէսմի միւնասէպէթիյէ իյրատ իթմէք իւզրէ Թիւրքճէ պիր նութգը պէտիզ գալէմէ ալմըշ օլուպ, հալ պու քի եէվմը պէյնէթտէ վագթ կէճիրէրէք նութգը մէգքիւր օգունամամըշ օլտըզընտան, սուրէթի եէսիմիզէ կէշմիշ օլան վէ չայանը միւթալա պուլունան պու նութգը պիգ պիր վէճէը աթի նէշր ու իլան իտէրիզ։

Հուզզարը մէարիֆչեար էֆէնտիլէր։

Պու կիւն պուրատա թէճէմմիւմիզտէն մագսատ չու մէքթէպը ալինին թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմինի կէօրմէքտէն իպարէթ օլմայըպ, պէյքի էվլատլարընընը թահսիլճէ օլան տէրճէճի իգթիտար վէ լիյագաթլարընը անլամագ տրր. պունա չէքք վէ չիւպհէ օլունամազ, զիրա թահսիլը ուլում վէ մէարիֆին էհէմմիյէթինի միլլէթիմիզ չօգտան պէրու անլամըշ, վէ հաթթա միլլը միթէմատտինէնին տախի պու սայէտտէ հէր վէճհ իլէ թէրագգը իթմիշ օլտուգլարընը կէօրմէքտէ պուլունմըշ տրր։

Էֆէնտիլէր, աճէպա պու թէրագգը տէտիկիմիզ չէյ նո՞սրը թէրագգը տրր։

Մալիւմ տիր քի, պու թէրագգը մատամ վէ մանէվի վէ բուհանի վէ հիսմանի թէրագգը օլուպ, նէթայիճը հատէէսի տախի ֆագր ու զարուրէթին մէհմանէքսիզ բէֆ ու իլալէ օլունմասընա վէ սաաատէթը հալին էֆքրատ պէյնինտէ թաամիմինէ մէտար օլմասը, վէ իշլենմէքտէ օլան ճէրարիմը ագիմէնին տախի հուսուսէ կէլմէմէսինէ վաէթա պուլունմասը տրր։ էլհասըլ պիր միլլէթին թէրագգըսը հէր նէ էսպապ վէ վէսայիթէ միհթաճ վէ միթէվագգըֆ իսկ, անը թէտարիք վէ իսթիհալ իթմէքլիք տիր։ ֆագաթ մալիւմ տիր քի, պու գատար ֆէվայիտի պուլունան իլլում ու մէարիֆ քէնտի քէնտինէ շուար չէմար միւնիր վէ սաիր գուվվէի թապիյէ կիպի ագլ վէ զիհնը ինսանլարէ վարիտ օլան չէյլէրտէն օլմայըպ, թալիմ վէ թէրպիյէ իլէ հասըլ օլապիլիր չէյլէրտէն տիր քի, պունդա տա մէնպա ու մատէնի միճէրրեա մէքթէպ տիր։ Իշթէ պիր միլլէթին իգպալ վէ իսպարը թահթը թէքթֆիլ վէ զամանընտա պուլունան չու մահալը մուգատտէսէ միլլը միթէմատտինէ օլ տէրէճէլէրտէ էհէմմիյէթը ֆէվգէլատէսինի հագիգաթէն իտրաք վէ հիսս իթմիշ օլտուգլարընա ասլա շիւպհէ պրագմագ։ չիւնքի պիր քիմսէ թարաֆընտան պիր չէյին էհէմմիյէթի անլաշըլմըշը, վէ հալ պու քի օնա բաղպէթ վէ բիայէթ իտիլմէսինի կէօրիւլիւնճէ, օլ քիմսէ թարաֆընտան մէգքիւր չէյին էհէմմիյէթի անլաշըլմըշ օլտուղունա տախի թէրէտտիւտ հուսուլէ կէթիրիր։ մէսէլա պիր քիմսէնին ալիմ օլուպ տա ամիլ օլմատըղը կէօրիւլիւնճէանընն իրմինտէն տախի շիւպհէ վէ թէրէտտիւտ օլունուր։

Լիֆէնտիլէր, մալիւմ տիր քի պիր չէյ իսթէմէք, միւրատ իթմէք վէ իբինճիսի տէ անը քէսպ իտէպիմէքլիկէ միւգթէտիր պուլունմագ տրր. համտ օլսուն պու իքի չէյ տախի պիդտէ մէվճուտ տրր, եանի հէմ թահսիլի իւլում վէ մէարիֆէ միւրատ վէ իսթէկմիզ վար, վէ հէմ տէ պու պապտէ իգթիտարըմըզ կէօրիւլիր. խուսուսի իլէ մանպուրը ասար օլան չու ասրը մէարիֆհարը հագրէթը բատիշահտէ թաամիմ վէ ինթիշարը իւլում վէ մէարիֆ հագգընտա մէպզուլ պուլրուլա կէլէն հիմմաթը մէքթարիմդարաթը ճեհինշահտէն տօղրը քէնտիմիզի ֆէվգէլատէ պախթիյար ատտ իթմէքլիկիմիզ միւթէհաթիմ զիմմէթիմիզ տիր տիպէք սէպպ տրր։ Մամաֆիհի պու էսպապ մէվճուտ վէ մէվճուտ տախի մէֆգուտ օլտուղը հալտէ, մէքթէպլէրիմիզին թէրագգըսը հագգընտա պիգայտ վէ ֆիւրուր գալմագըղընդամը, հրսսիյաթը միլլիյէսի օլան քիմսէլէր իչիւն ազ թէէսսուֆի մուճիպ պիր չէյ տէյիլ տիր։ ֆիվագը հէր կիւն վէ հէր սաաթ էֆրատը միլլէթին էն ֆագիրի պիլէ թէրագգը պաղըրմագտա իսկ տէ, պունուն էսպապընտան պաշլըճաղը մէքթէպ օլտուղընը տիւչինմէմէքտէ տիր։

Լիֆէնտիլէր, մէքթէպլէրին թէրագգըսը ուղրընտա հիչ պիր շէյ տիրիզ իթմէմէյի տիր, չիւնքի սէպպը իրճան վէ վասէթի թէրագգը անճագ մէքթէպ տիր,

Իշթէ պու հագայիգէ գարշը եէնէ մէքթէպիը միլլիյէլէրիմիզին էքսէրիսինին հալը էսէֆիշթիմալէրինի պէյան խուսուսընտա չէքինմէյէլիմ, վէ անլէրին ահվալինի տէ բէրտէի սէվտայը միլլէթբէրվէրի իլէ կէօրմէմէզլիկէ վարմայալմ. պիր թարաֆտան թէրագգը պաղըրմագ, վէ

տիկէր Թարաֆտան մէքթէպլէ-
րին թէրագրսընտա իհմալ վէ
թէքեասիւլ էյլէմէք, եէքտի-
կէրինէ ղըտտիյէթը թամմէսի
պուլունան իքի մէպտէլէրի գա-
պուլ իթմիշ օլմագ, վէ պինաէն-
ալէյհ ճահիլանէ հարէքէթտե
պուլունմագ տըր։

Շու հագայըգա չօղտան պէրու
վագըֆ օլարագ վէ միլլէթի բէն-
չէթի 'զուլմէթը ճէհալէթտէն
զուրթարմագ նիյէթ վէ արզուսը
իլե պէօյլէ պիր մէքթէպը ալիյի
քիչսան վէ անտէ պիհագըն
տէվլէթ վէ միլլէթ վէյհսըլ
պուլունաճագլարը հէյէթը պէ-
շէրե պէօյիւք պէօյիւք ֆահտէ-
լերի տօգանաճագ օլան չակիրտ-
լէր եէթիշտիրէն Գուրգէնան
Յակոբ էֆէնտի իլե էմնալի պու-
լունան Պերպէրեան, Մէզպուրեան
վէ սահիր զէվաթը մէարիֆբէրվէր
վէ հագայիգ չինասանա մինխու-
լուս իւլ գալպ նա՞սըլ թէչէք-
քիւրլէր պէյան իթմէյէլիմ։

Զիրա պու զէվաթը մէարիֆսի-
մաթ՝ մագսէտը միլլի մէարիֆ-
բէրվէրլիյի տօպրուտան տօպրու-
յա գուվվէտէն ֆիրիլէ չզարմա-
ղա սայ վէ զայրէթ իթմէքտե
տիրլէր։

Հէյլէ սիզ, թալէպէ էֆէնտիլէր,
պէօյլէ պիր մէքթէպը ալիտե վէ
պէօյլէ պիր միւտիրը տեգայիգ-
սէմէրին թահթը իտարէ վէ հի-
մայէսինտե թահսիլը իմ՛ու իր-
ֆան իթտիքլէրինիպտէն տօլայը,
քէնտինիզի ֆէվգէլատե պախ-
թիյար ատտ իթմէլի։ վէ սիզ
տախի, բէտե՛ր վէ մատէրլէր,
պունտան տօլայը ֆէվգէլատե
մէմնուն վէ միւթէչէքքիր օր-
մալըսընըզ, չունքի միւտիրը մու-
մախլէյհին պու պապտէ օլան
զայրէթ վէ հիմմէթլէրի հագի-
գաթէն չայանը մէտհ վէ թագ-
տիր տիր, վէ աճիզլէրի տախի
պուրատա թալէպէ պուլունտը-
ղմ՛ զէմանլէրտե, էֆէնտիի մու-
մախլէյհին՝ կէճէյլի կիւնտիզէ դա-
թարագ պէզը մէսալ վէ իդտա-
մաթ էյլէտիկինի բէյ իւլայն միւ-
շահէտե էյլէմիշիմ տիր։

Իշթէ էֆէնտիի մումախլէյ-
հին պու իդտամաթը թէվֆիհ վէ
թէզկին զըմմընտա, թալէպէ՝ է-
ֆէնտիլէր, պէօյլէ պիր սահի-
պը քէմալտէն էնվալի ուլում
ու ֆիւնուն թահսիլ իլե, վա-
թան վէ միլլէթ պաղչէսինտե
զարս օլունմուշ վէ բայիհալի թա-
պիկիյէսինի էթրաֆա նէշր իթմիշ
պիրէր կիւլ ֆիտանը կիպի խա-
յըրը էվլատ վէ խայրը էֆրատ
օլմագ չէրէֆինե նահիլ օլարագ,
մագպուլը ճիհան վէ մէսուտը
ալէմեան օլմաղա զայրէթ ի-
տինիզ։ չունքի պէյանտէն միւս-
թաղնի տիր քի, տինեատա
պախթիյար եաշամագ վէ սաա-
տեթը հալէ մաղհար օլմագ՝ ան-
ճագ չալըշմագ վէ հէր կէօնա
թասաղ վէ մէշագգաթը իսթիյար
իթմէքլէ օլուր։ Վէ ճէմիի զէ-
մանտե էմէք վէրէն եէմէք պու-
լուր, վէ պիլաքս մահալը հի-
պայէ իղաէի էվգաթ իտիւպ,
ֆըրսաթը ֆէվթ իտէնին ազը-
պէթի, վէխամէթի մուճիպ ի-
տուկի պէտիտար տըր։ Թահսիլը
իմ՛ու իրֆանըն սէմէրէի ֆէյզ-
պէհրէսի ճիմէյէ ըէյ իւլայն
միշահէտ վէ բունիամ տըր։ բուի
արզտա լիպասը հայաթը միւս-
թասրէյի թէլէպպիւս իտէն էպ-
նաի ատէմ լա մուհալէթիւն
թէայիւշէ միհթաճ օլտըկը էմրը
զայրը միւնքէրր օլուպ, քէթպ ու
գրաաթ կիպի պիր նիյէմէթը ա-
զիզ իւլ միսալ սայէսինտէն հէր
պիրինիզ գուտրէթինիզին թասա-
լիւգ իթտիկի մէրթէպէ իլէրու-
տե միլք ու միլլէթճէ պիրէր
խըտմէթ իսթիհսալը իլե կէ-
մանը իսթիգպալընրը թէվֆի
իտէճէկինիզ վարէսթէի գայրը
իչքեաղ օլտուղու կիպի, պէրի
թարաֆտան տախի եալընրզ
իմ՛ու ճէհլի կիտէթմիշ մէֆ-
հումը իճրա իթմէյէրէք, թէհ-
զրպը ախլագ գազիյէի մաղպու-
լէսի եանի մուգթէզաի ֆէրաբ-
զը ինանէյէթի փէմահի հագգը-
հա էլէ կէթիրէրէք պիլ ախբրէ
ախրէթինիզի տախի մամուր ու
պատան իթմիշ օլաճաղընըզը պէ-
յանէ հաճէթի կէօրմէմ, չունքի
մէարիֆ վէ թէրպիյէի ուսուսի-
յէյի թահսիլ ու իրթիսապ իտէն
հէր ֆէրտ՝ միւտտէթը հայաթընա
պէլքի նէյէի ուխրատա սա-
ատեթը հալէ մաղհար օլուր։

Էլհասլը, թալէպէ էֆէնտիլէր,
միլլէթիմիզին զիյրը ճէնահը միւս-
թէլլէմ իլ ֆէլահը խիլաֆէթը
քիւպրայէ իլթիճա ու տուխուլէ-
թինտէն պէրու տէօրթ եիւզ սէ-
նէյի միթճավուզ օլան շու
միւտտէթտե տէվլէթը Ամիրէ Օս-
մանիյէ սէլաթինը ազամ՛ հաղ-
րաթը թարաֆընտան նահլ ու
մաղհար օլարագ էնվալի միւսա-
տաթ վէ կէօնա կէօն իմթիյազ-
թըն ճիւմլէի ճէմիլէսինտէն օլա-
բագ, մէքթէպլէր քիչսան վէ հէր
տիրլիս իլում՛ու մէարիֆին ին-
թիշարընա բուլսաթլար վէմիսա-
ատեէր կէօսթէրիլտիքտէն մատ-
տա, պու պապտե էքսէր տէֆալար
տախի մատտի ու մանէվի սուրէթ-
տե մուավէնէթտե պուլընըլտըգը
մէշհուտը ույունը իֆթիխարընմըզ
օլարագ հալտե, չիմանյէ տէկին լա-
յէգը իլե պունա զայրէթ վէ
սարֆը մահասալը իգտամ՛ օլուն-
մամագըզ՝ Բատիշահը բատիշահ-
էճատտա վէ Շէհինշահը քիշվէրը
ատլ ու տաա օլան վէլինիյմէթը
պիմիննէթիմիզ չէվքէթմէսալ է-
ֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին րի-
զայի մէհամին իրթիզալի հաղրէ-
թը թաճտարի վէ մագսատը խայր
մէրսատը Միւլուքեանէլերինէ
մուխալիֆ հալու հարէքէթ պու-
լունտըղընտան, պունտան պէօյէ
կէրէք քեաֆֆէի թէպպայը
սատրգայը Օսմանիյէնին մէճա ու
բէնահը օլան պիր Շէհրիյարը
գատէրտանըն մագսատը ճիհան-
պանիլէրինէ մուխալիֆ հարէ-
քէթտե պուլունմամագ վէ կէրէք
ճէհալէթի պէրթարաֆ իթմիշ
պուլունմագ նիյէթը լայիսսի
իլե իմ՛ ու իրֆան թահսիլինճէ
պէզը ճահա ու զայրէթ իտէճէ-
կինիզե իւմիտ ու էմնիյէթիմպէր-
քէմալ օլարընը կիպի, պու արզու
ու մաղսատիմիզին տախի ինչալ-
հու թաալա պու վէ պու կիպի
տարը իրֆանլար սայէսինտե հու-
սուլե կէլէճէկինէ ճահիլէրի իլե
պէրապէր հէրքէս տախի միթ-
մէնին իւլ գալպ տըր։

Հէման ճէնապը Հագգ վէ ֆէյ-
եազը մութլագ՝ Բատիշահը մէա-
րիֆբէրվէր վէ Շէհինշահը ատա-
լէթքիւսթէր չէվքէթլու գուտ-
րէթլու ատալէթլու մէրհամէթ-
լու Սուլթան Ամիտ խա-
նը Յանի էֆէնտիմիզ հաղրէթլէ-
րինի քէմալը սրհհաթ ու ճիվ-
յէթլէ թախթը ալիպախթը Օս-
մանի վէ սէրիրը չէվքէթմասիրը
ճիհանպանիլէրինտե բայտար վէ
պէրգարար էյլէյէրէք հէր պիր
ումուրը միւշքիլաթը մուխլիր իւլ
էվճամը միրաթը թէյէսսիւրտե
ճիվվենիւմակ հիւսնիւ հուսուլ
էյլէյէ (ամին)։

Յ. ՀԱՌՆԷՍ Գ. ՊՈՒՌՆԷԿԵԱՆ

1883 թէմմուզ 10
Պէշիքթաշ Եէնի-Մահալլէ

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊՈՒՐԻՆ

Շէհրը մէզքիւրտէն յուլիս 24 թա-
րիխկէ աթիտքի խոսուսի մէք-
թուպ մաթպաամըզա իրսալ օլուն-
մուշ տըր։

... Մուհէլլիֆ էֆէնտի

Պէնտէնիզ պիր իշտէն տօլայը
յուլիս այըն օնունտա Սիլիսթրէ-
յէ ազիմէթ իթտիկիմտե, թա-
մամ շէհրը մէզքիւր մէքթէպլինին
իմթիհան օլտուղը կիւնիւ օլուպ,
պէպլէրի տախի տավէթ իթտի-
լէր։ Մէքթէպը մէզքիւր զըզվէ
երքէք չակիրտանը կէրէք էրմէ-
նիճէ վէ կէրէք ֆրանսըզ լիսան-
լարընտա իմթիհան օլունտրգտա,
մէվճուտ պուլունան զաթլար,
եանի պուլթիւն Պուլկարիա մէք-
թէպլիրինին նաղլըրը, մէշհուր
Պուլկար հօճալարը, բարաղար
վէ Սիլիսթրէ միլլէթի՝ չակիրտա-
նըն մուալլիմլէրի պուլունան Մե-
ծապատիւ Գէորգ Օվաճըգեան
էֆէնտիյէ պէյանը թէշէքքիւր
էյլէմիշլէր տիր։

Շէօյլէ քի, վէրիլէն իմթիհան
սէքիզ այըզ պիր իմթիհան օ-
լուպ, պէշ եաշընտաքի էրքէք
վէ զըզ չակիրտան պունճա սէնէ-
լերտէն պէրու Պուլկարիատա
զայպ օլան անա լիսանըմըզը կէ-
րէք սօգպագլարտա վէ կէրէք խա-
նէլերինտե գուլլանմագտա տըր-
լար։ Մէրպէսմէճ տէյէպիլիրիմ՝
քի, Գէորգ էֆէնտի Օվաճըգեա-
նըն հիմմէթ ու զայրէթլէյլէ, պու
հալ նէ վարնատա, նէ Շումնու-
տա վէ նէ տէ Բուսճուգտա վար
տըր։ Հէր նէ գատար Բուսճուգ-
տա վար իսէ տէ, անլէր տախի
Գէորգ էֆէնտի Օվաճըգեանը-
ղ չակիրտերի տիրլէր։ զիրա մու-
մախլէյհ Բուսճուգտա տախի սէ-
քիզ սէնէ խօճալըգ իթմիշ վէ
պու կիւնքի կիւնէ օն ալթը-
տան միթճավուզ չակիրտլէրի
վար տըր։ Պունլարըն քեաֆֆէսի
տէ մէմուրիյէթլէրտե պուլունու-
յօրլար։ Բուսճուգը միլլէթաշ-
լարընմըզտան նանքէօրիւք իտէն
պաղը քիմնէլէր եանի միլլէթին
բարասընը պէյհուտե ալըպ էօյ-
րէթմէմիշ տիր տէյէնէր պու-
լունտու իսէ տէ, պու կիւնքի
կիւնտե նանքէօրիւքլերի մէյ-
տանա չըգմըշ տըր։ Սօրարըմ՝ օլ
զաթլարա քի, սէքիզ սէնէտե
պիր չէյ էօյրէթմէյէն վարժա-
պետ՝ սէքիզ տօղուզ այրն իչնո-
տե Սիլիսթրէյլիլերի նա՞սըլ խօշ-
նուտ իտէպիլիր։ իւչ սէնէտէն
պէրու Ալահ կիպի թարընտըղը-
նըզ վարդան Շէյմանեան նէ՞ սէ-
մէրե կէօսթէրէպիլմիշ տիր։ հիչ
պիր չէյ։ մէրզումըն իչի եալը-
նըզ միլլէթի գարըշըրմագ օլ-
մուշ տըր։ Թէզալիք տիկէր իւչ
հօճալարընըզ նէ՝ եարմըշըրը տըր։
Լաքին Օվաճըգեան թէք պաշը-
նա օլարագ էրէյի սէմէրե մէյ-
տանա կէթիրմիշ տիր։

Սիլիսթրէ միլլէթաշլարընմըզ
խսթէտիքլէրինտէն ալէա պիր
վարժապետ թէսատիֆ իթմէ-
լերինտէն տօլայը թէպրիք իտէ-
րիմ։ եէթէր քի գըյմէթինի
պիլսինլէր։ օլմայա քի, Բուսճ-
ուգտա քի պուլունան պաղը նանքէ-
օր զաթլարընը թուսթուղու
եօլա պիր կիւն օլուպ տէօնսինլեր։
չունքի կէօրտիյիմէ կէօրէ,
մուալլիմը մումախլէյհին հագգը
հիչ պիր վագըթ ինքեար օլունմամ-
ազ։

Ե. Գ. ՀԷՎԴԱՆ

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

—

ՅՈՒՅՈՒ Գ.

1883 տարուց հանգանակութեան
ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի

Լ. Օսմ.

Բ. Յուցակին գումարը	320
Մեծ. Տեարք	
Ա. Ն. Մուրատեան	8
Հարենց Եղբարք	8
Գ. Մ. Ալալըմեան	4
Տիգրան Բարաղամեան	4
Կարապետ Ինճիճեան	3
Ս. Պ. Ֆընտըքլեան և Ընկ.	3
Մ. Յակոբ Գուլումճեան	2½
Ա. Օհանեան	2
Մ. Կարապետ Օհանեան	2
Նազարէթ Սահակեան	2
Յակոբ Ս. Պողոսեան	2
Բարսեղ Թիւպէսէրեան	2
Տ. Յակոբեան և Մեծատրեն.	2
Յակոբ Գազազեան (Կեսարացի)	2
Մկրտիչ Ֆէրմանեան	2
Ստեփան Ճընամճեան	2
Կարապետ Կիւլպէնկեան	2
Վարդան և Վահան Ամենճեան	2
Գրիգոր Նաքքաչեան	2
Գրիգոր Խանճեան	1
Սեդրակ Օհանեան	1
Մուրատ Մուրատեան	1
Մկրտիչ Էսկիճեան	1
Կարապետ Աբրահամեան	1
Յարութիւն Միքայէլեան	1
Գէորգ Զարգարեան	1
Տիգրան Տ. Ներսէսեան	1
Գրիգոր Գարակիւլէրեան	1
Սարգիս Լմիրզեան	1
Յակոբ Պէնկեան	1
Նոյեմ Նոյեմեան	1
Տիգրան Զէրզէեան	1
Յարութիւն Ուրմաղանեան	1
Յակոբ Նուսուֆեան	1
Ճիվան Թիւրապեան	1
Յովսէփ Խաչատուրեան	1
Թովմաս Աւետիսեան	1
Բարսեղ Զամպագեան	1
	395½

Մնամք լարգանօք
Ի Դիմաց Հիւանդ. Հոգաբ
Ատենադպիր Ատենապետ
Տէր. Կէ-Դ-Շէրդոն Մէր. Յ-Կ-Բեան
1 օգոստ. 1883
Կ. Պոլիս

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

ԹԻՃԱՐԷԹ ՕՏԱՍԸ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասընին
Նիկամանէսի՝ զաթը հարէթը Շէհ-
րիյարի Թարաֆընտան թատիզ պուլ-
ըրան պագը ահբեամը միանդամէ ի-
լէ իքմալ օլունարագ, ահբեամը մէգ-
քիւրէ մէվգիի իճրայէ զօնմուշ տըր։

Պու ահբեամը ճէտիտէնին պէր վէճ-
հը աթի խիւրատսը Լէ-Բրէտ միւն-
տերիճ Ֆրանսըզճատան թէրճէմէ օ-
լունուր։

Թիճարէթ օտասընըն գալէմ
ազասը, վէ Թիճարէթ Նիզամա-
մէսինին զէյլինէ թէվֆիգէն սու-
րէթը մուվագգաթէտ թիճա-
րէթ մէհքիմինտե ազալըգ ի-
տեճէք օլան Թիճարէթ մէհ-
քիմի ազա մուավինլերի, վէ
ումուրը թիճարէթճէ իսթիլաֆ
վուգուրընտա ուսուլը մուհաքէ-
մէի թիճարիյէյէ թէվֆիգան
թային օլունանագ օլան հաքէմ-
լերլե էհլը խըզմէթլէր՝ Թիճարէթ
Օտասը տէֆթէրինտե մուգայյէտ
պիրինճի վէ իքինճի սընըֆ թիճ-
ճարտան ինթիխապ օլունանագ-
լար տըր։

Պիր մէսէլէյի թէզէքքիր իթ-
մէք իչուն Թիճարէթ Օտասընն
պիլճիւմլէ ազալարը իճթիմատե
հաղը պուլունմալը տըրլար։
Մէճլիստե լատագալ օն իքի ազա
հաղը օլմազտա հիչ պիր դարար
վերիլէմէզ 0 հալտե միզաքէրե՝
երթէսի հաֆթանըն իճթիմանընա
թասլիգ օլունուր, վէ ազալար՝
պիր թէզքերէյի մախսուսէ իլե
մէճլիսե տավէթ իտիլիր։ Իլք
իճթիմատե հաղը պուլունան ա-
զալարընն պէյան իթտիքլէրի բէյ-
լէր՝ մէզքիւր տավէթ թէզքերէ-
լերինին զիյրինէ զիքր օլունուր։

Մէճլիստե հաղը պուլունմա-
յան ազալար՝ իլք իճթիմատե պէ-
յան օլունան բէյլէրին պիրինէ
սուրէթը դաթիյէտե հէմէֆքեար
օլտուգլարընը թահրիրէն պէյան
իթմէլիտիրլեր։ Էկեր մուխալիֆ
պիր բէյտե պուլունուրլար իսէ,
պու բէյլէրինի թահրիրէն պէ-
յան իտէմէյիպ, պիզզաթ մէճլի-
սե կէլմէլիտիրլեր։ Թահրիրէն
պէյան օլունան մուխալիֆ բէյ-
լեր քէէննէ լէմեէքիւն հիւք-
մինտե թութուլուրլար։ Ի-
քինճի իճթիմատե հաղը պու-
լունան ազալար՝ օն իքի ատէտ
օլմասալար պիլէ, եէնէ հէր հալ-
տե պիր գարար վերիլէճէք տիր։

Թիճարէթ Օտասը՝ Թիճճա-
րան թարաֆընտան մուխթէլիֆ
իտարէ վէ նէզարէթլէրէ վէ եա-
խօա հուգուգ վէ Թիճարէթ մահ-
քէմէլէրինէ թագտիմ օլունանագ
հեր նէվի Թիճարէթ շահատէթ-
նամէսինի թահրիր վէ իթա իտէր։

Թիճարէթ Օտասը՝ պիր մու-
բախխաս ինթիխապ ու թային ի-
տիւպ, պու մուբախխաս՝ պիր
մահքէմէնին էմր իթտիկի էմ-
թաաի Թիճճարիյէնին միւսա-
տէրէսինտե վէ միզայէտէի ա-
լէնիյէսինտե վէ եախօտ թային
վէ թախմինը ֆիյաթընտա հաղը
պուլունանագ տըր։

Թիճարէթ Օտասը՝ Թիճճա-
բանըն տէֆթէրլերինի թէտգիգ
ու մուայէնէ իտէճէք տիր։
Թիճճարան՝ արզու իտէրլերսէ,
սէնէվի պիլանչօրընը տախի
մուայէնէ իթտիրէպիլիրլեր։

Թիճարէթ օտասընտա գայտ օ-
լունմուշ օլտրգլարընը միւպէյլին
եէտլերինտե պիր շահատէթնա-
մէլերի օլմայան Թիճճար վէ
տէլլալլար՝ միխթէլիֆ իտարէ վէ
նէզարէթլէրտե վուգու պուլուն
միւզայէտէլերէ գապուլ օլընմա-
յանագլար տըր։

Պիճճումէ տէլլալ, սըմար վէ
մէղատ տէլլալլարը՝ Թիճարէթ Օ-
տասընտա գայտ օլունմալը տըր-
լար։ Իմրտի սէնատթ իտէպիլ-
մէք իչուն պունլար՝ Թիճարէթ
Օտասընտան պիր բուխսաթնամէ
ալմալը տըրլար։

—

Բուսխա սէֆարէթի՝ Օսմանը
վէ Իրան հուտուտընտա վագը
Գօթուր մէսէլէսինին գաթիէն
թէսվիյէսի զըմնընտա մահալլինէ
գօմիսէրլեր իզամը իչուն Պապը
Ալինին մուվաֆագաթընը իսթի-
սալ իթմէք իւզրէ Խարիճիյէ նէ-
զարէթի իլե եէնիտէն մուխապէ-
բէ էյլէմիշ տիր։

Պապը Ալի՝ օլ պապտե միւշքի-
լաթ զուհուր իթտիյի թագտիր-
տե քէնտիսինէ միւրաճաաթ օ-
լունմագ չարթը իլե Գօթուրա
գօմիսէրլեր կէօնտերմէքտէն խա-
թինքեաֆ իթմէյօր իմիշ։ Բու-
սիա վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլերի՝
խաթթը հուտուտըն զաթէնթահ-
տիտ օլունտըղը վէ օլ պապտե
հիչ պիր միւշքիլաթ զուհուր իթ-
մէյէճէյի վէ պինաէն ալէյհ Պա-
պը Ալի ճանիպինտէն օլ պապտե
տերմէյան օլունան չարթըն ֆազ-
լա օլարընընրյինտե պուլունըյօրլար
իմիշ։ Պու մէսէլէտե հալ օլուն-
մայարագ գալմըշ օլան չէյ՝ չու
իխթիլաֆը էֆքեար իմիշ։

—

Վիէննատան թայրա պէր վէճ-
հը աթի եաղըլմըշ տըր։

«Վիէննատա պաղը բոլիթիգա
մէհաֆիլինտե իչլտե վուգու
պուլան իքի իմբէրաթօրլար մի-
լագաթընա էհէմմիյէթ վերիլիպ,
1879 սէնէսինտե 3 սէնէ միւս-
տէթլէ ազա օլանան Ալէքսանեա
վէ Ասմբրիա իթթիֆագ ահ-
նամէսինին թէճտիտ օլունտուղու
թախմին օլունույօր իսէ տէ, իշ-
պու զաննլար հէնուզ էսասը
ատտ օլունմայօր։

«Մէդքիւր ահնամէ՝ իքի թա-
րաֆա տախի ֆահտէլի օլտուղու
ճիհէթլէ, պէշ սէնէ միւտտէ-
թինտէն սոնրա տախի մանէվի
գուվվէթինի հաղ պուլունաճա-
ղընտա շիպսէ օլմայըպ, պու
պապտե միւզաքէրաթը ճէտիտե-
յէ լիզում՝ կէօրունմէյօր։»

—

Իտարէի Մախսուսէնին Գոյերնէ-
նամ վաքօրը՝ տիւնքի կիւն պիր
խայը Իսլամ հաճիլերինի համիլ
օլարընը հալտե, Հիճազա միւթէ-
վէճճիհէն Յէրսատէթէն հա-
րէքէթ էյլէմիշ տիր։

—

Զանագ գալէ միւթէսարրֆը
Մուհիէտտին բաշա հաղրէթլերի
տիւնքի կիւն Յէրսատէթ կէլ-
միշ տիր։

—

Կէչէն կէճէ Անատօլու Հիսա-
ըընտա սաքինէ պիր մուճահիր
գարընը՝ մահայը մէզքիւր Իսլամ
մէզարընընա կիտիպ, պէրապէ-
րինտե կէօթիւրմիշ օլտըղը իքի
պօղաղընա թագարագ քէնտի
քէնտիսինի ասմագ խութէմիշ իսէ
տէ, օ արա էթրաֆտան եէթի-
շիլէրէք, պու նիյէթը մէնհուսէ-
սինտէն վագ կէչիրիլմիշ տիր։

—

Էյուպ ճամիսինին իմամը էվ-
վէլինէ իւչինճիւ ըիթպէտեն
Մէճիտիյէ Նիշանը իհսան պուլ-
ուրմուշ տըր։

—

Իսկիւտարտա Սէօյիւտլիւ-Զէյ-
մէտ վագը Իսլամ մէզարընընտա
կէչէն կիւն պիր սէրվի աղա-
ճը նասըլ իսէ աթէշ ալըպ եան-
մայա պաշլամըշ իսէ տէ, տեր-
հալ եէթիշիպ, պիր պուչուգ
սէրվի եանտըղը հալտե պասար-
ըլմըշ տըր։

—

Տիւնքի կիւն սաաթ 9 բատ-
տէլերինտե Սթամպօլտա Ալաճա
Համամ ճիվարընտա Եունանը
ճօրճինին միւսթէճիր պուլուն-
տըղը քեարկիր էճզա մաղազա-
սընտան աթէշ զուհուր իթմիշ ի-
սէ տէ, մէվճուտ էճզալարընն եա-
ղըսը միւհթէրէգ օլտըղը հալտե
աթէշ սէօնտիրիլմիշ տիր։

Ինպու հարիգին սէպպը զու-
հուրի հագգընտա ալտըղընմըզ
մալիւմաթա կէօրէ, մէգքիւր մա-
ղազանընն էրմէնի միլլէթինտէն
պուլունան պիր համամը՝ պիր
քէզապ ֆըչըսընընն եէրինի տէ-
յիշտիրտիյի սըրատտա ֆըչը աթէշ
ալըպ բաթլամըշ, վէ քէզապ
մէրգումընն իւզէրինէ տէ սըչրա-
յարագ իքի գօլու իլե եիւգիւ
կէօզիւ ֆէնա հալտե եանմըշտըր։

Պիչարե համամ տէրհալ էթ-
բաֆտան եէթիշէնլէր վասէթտը
իլե գուրթարըլմագ, եագընտա
պուլունան պիր էճզանանէ յէ
կէօթիւրիւլմիշ, վէ օրատտա միւ-
տավաթը էվվէլկի իճրա օլուն-
ուգտան սոնրա խասթախանէ յէ
նագլ օլունմուշ տըր։

—

Սբանիատա զուհուրա կէլէն
իսեանընն՝ պիր իքի էճնէպի տէվ-
լէթ թարաֆընտան թահրիք օ-
լունտըղընը, վէ տերտէսթ իտի-
լէն պաղը ասի բէիսլերինին հա-
միլ օլտուգլարը էվրագընն տախի
պունը իթեան իլէտիրինի Մատ-
ըիտ կաղէթալարը եաղբեօրլար։

—

Սօֆիատան եաղըլտըղընա կէօ-
րէ, Պուլկարիսթան խարճիյէ
նաղրը վէ բրէնսին միւսթէշարը
խասը Մ. Սթօրլօֆ՝ Պուլկարիս-
թան էմարէթի թարաֆընտան
Բէթէրսպուրկ գապինէթսընէզ-
տինտե բոլիթիգա մէմուրը թա-
յին գէլընմըշ, վէ ալաֆր. օգոս-
տոսըն 10ընէը կիւնիւ մումախլէյհ
Սօֆիատան հարէքէթ էյլէմիշ
տիր։

Սէրպէսթի ֆըրգասը բէիսի
Մ. Զանգօֆը Սօֆիայա ավտէթի-
նէ միւսաատե օլունմասը զրմընն-
տա բրէնս հաղրէթլերինէ վու-
գու պուլան իսթիրհամը՝ մաղհա-
րը գապուլ օլտուղունտան, մու-
մախլէյհ եաղընտա Սօֆիայա ա-
զիմէթ իտէճէքմիշ։

ՏՕԳԹՕՐ Մ. ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆ

Տօգթօրը մումախլէյհ՝ պու տէ-
ֆա Սամաթիատա Սուլու-Մա-
նասթըր ճատտէսինտե պուլունան
թաշ պագգալը իթթիսալինտե-
քի խանէյէ կէլիպ, ճումատա
կիւնլերինտէն մատտա հէր կիւն
սապահլարը սաաթ 3է գատար
վէ էօյլէնտէն սոնրա սաաթ 9տան
ագշամա գատար էվինտե պու-
լունաճագ տըր։

Ճումատա կիւնլերի միւրաճաաթ
իտէն խասթէկեան՝ մէճճանէն
թէտավի օլունաճագլար տըր։

15—2

ՏՕԳԹՕՐ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Բարիզ աթըպպասընտան Տօգ-
թօր Զարդարեան էֆէնտի՝ շիմ-
տիյէ գատար իգամէթ էյլէմիշ
օլտըղը Պէյօղլունտա Շեյլի սո-
գաղընտա վագը խանէսինտէն,
պու քէրրէ խանէյի մէգքիւր գար-
շըսընտա Միսք սօգաղընտա քեա-
ին 23 նիւմէրօլը խանէյէ նագլը
մէքեան էյլէմիշ օլտուղընտան,
ինչպու եէնի խանէսինտե հէր բա-
զար էրթէսի վէ բէնճէնկիկ
կիւնլերի սաաթ 3տէն 8է գա-
տար խասթէկեանը գապուլ վէ
թէտավի էյլէյէճէյի իլան օլու-
նուր։

Պունտան մատտա Տօգթօրը
մումախլէյհ հէր սապահ սաաթ
3է գատար քէնտի խանէսինտե
պուլունուր։ 10—2

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՈՐՍԱՄԸ

Լօնդրա 15 Օգոստ.

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	100- 3/16
Օսմ. էհամը աչքլոր	10- 5/8
» » գաբանոր	10- 5/8
Խթիգրագ 65	13- 1/4
» 69	11- 1/2
» 71	72- 3/8
» 72	19-
» 73	10- 1/2
Օսմանը Պանգաբ	19- 5/8
Բուսխա խթիգրագը	87- 1/8
Մրսրբ սուչ. մութա հրամ	71- 3/8
» խթիկագը	93- 5/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսրբ)	70- 1/4
Ռոշիլա խթիգրագը (Մըսրբ)	92- 3/8
Մամարխթ. էհամը 1877	100- 7/8
Գամպիս Բարիզ 3 այ վառէ	-

Բարիզ 14 Օգոստ.

Ֆրանս. էհ. 3 % Ֆր.	80-30
» » % 3	109-15
Օսմ. էհամը աչքլոր	10-82 1/2
» » գաբանոր	10-82 1/2
Խթիգրագ 65 Ֆր.	-
» 69	57-
» 73	52-
Բումէլի շրմէնտրֆէրի	53-25
Օսմ. Պանգաբ	746-25
Գրէսի Լիոնէ	570-
Գրէսի Փոսնիէ	1312-50
Լիոն ազպանը	1420-
Սուէզի ազպանը	2445-
Բուսխա 3 % 1877	93-3/4
Իթալիա էհամը	90-75
Մրսրբ Ֆոնտ. մութա հրամ	361-25
Մամարխթան էհամը	-
Եունան 6 % 1879	422-50
Գամպիս 3 այ վառէ	25-34

Վիէննա 15 Օգոստ

Լօնդրա իւզերինէ գամպիս	-
Բումէլի շրմէնտրֆէրի	-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՄԸ

Էհ. ուսմանեան ազչ գաբ.	11-33
Պու սարսահ ազչլոր	11-33
Մրսրբ մութահրամ. գաբ.	79-25
Պու սարսահ աչքլոր	79-30
Խթիգր. 65 (մութօն)	72-
» 65	66-
» 69 (բինար	58-
» 72 (Պոնսիս թրէ.)	20-
» 73	53-

Բումէլի շրմէնտրֆէրի	52-50
Ագչէ ֆայիզի	8-
Բէրօր Դրչ.	31-
Հէվալէսիզ »	35-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՈՒՍՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	8-
Սթամպոլ պանգասը	8-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-24
Թրամվայ	3-55

ԱԳՋԵԼԻԵՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 դրչ.տան	Դրչ. Բր.
Պէյաց մէհիսկէ ֆարգը	103- 2
Մէթալիք »	100-20
Պէշլիք »	104-
Սիթիլեգ »	104-
Պագըր »	700-
Գայմէ	1100-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 2
Ֆրանսզ ալթունը	87-24
Բօլ	80- 3
Գրէսից ալթունը	51-20
Գարպոն գայմէսի	09-17

ՇԱՑԱՆԸ ՐԱԶՊԼԹ ՄԱՂԱԶԱՆԱՐ

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ. —Ֆոթոկրաֆ, Գուլէ-Գաբուսու Ն. 677. Պ. Հէր նէվ բէսիմէր չէքիլիր, վէ Սթամպոլուն շայանը թէմաշա մահէլլէրինին ֆոթոկրաֆիարը պուլունուր։

ԱՇԸ ԳԱԼԷՄԼԷՐԻ. —Պէյօղլունտա Ա.յնայը Զարչըտա (Բասաժ Օրիանթալ) Ն. 15. ՏՐ. ՎԻՕԼԻ։

ՇԵԽԵՐՅ վէ ՀԷՐԷԼԴԷՅ ԳՕՆՍ. ՄԻՑԱՅԱՅ 96. Եիւքսէք Գալաթասրայ Դալաթա։

Հ. ԱՎԷԼԼԻՍ. —8 Բասաժ Օրիանթալ. Պ. ալէմթը ճէրրահիյէ մաղազասը։

ԾԱՆՆՕԹԹԻ. — Զաթը հազրէթը Բաթիշահինին հաքքեաք պաշլըը, Եիւքսէք Գալաթասրայ Ն. 29։

Յ. Թ. ՉԱԽՄԱՐՇԵԱՆ. —Լամպասը, վէ լամպա, վէ գարեսյա վէ ջիրինկա թամիրճիսի, Բերեդէնէր Ն. 16։

Իչպու իլան ճէպմէլիսի տախիլ օլմագ խթէյէնլէր, Գալաթասա Տէյիրմէն խանդասա 16 Նումէրօյու ԷՍԹԵՐՆ ԱԺԱՆՍԻ խտարէխանէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլէր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷԼԷԿԹՐԻԿ ԶԱՆԳԱՐԸ

Խ. Ա.ՃԱՌԵԱՆ

2 լիրա իւճրէթի իլէ խանէ վէ եա մաղազալարա էլէքթրիք չանարը վաղ օլունտրդը կիպի, պէօյիւք իշլէր իշլուն Էտախի սահր տիւքքանճլարա նիսպէթէն % 10 սզօնթօ իթմէյէ թէահհիւտ օլունուր։

Պաղչէ գաբու Համիտիյէ Նօ.	33
Պ. Ասա Իսքէլէ ճատէսի »	1
Գալաթա վօյվոտա Հաղբրճլար »	93
Գասրքէօյ Իսքէլէ ճատէսի »	19
Պէյօղլու Հաճօբուլօ չարշըսը »	4

Խպղինէի Խասսա Շահանէտէն կէլէն իլան.

Հուպուպաթ անպարը իշլուն ալընճաճագ պիր սէնէլիք չարի վէ եուլաֆ վէ սամանըն իշպու աղօսթօսը Բումինին 10ընճը չարշէնպիհ կիւնիւ միւնագասասընա պաշլանաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն Եէվմը մէգիւրտէ խաղինէի Խասսա Շահանէտէ պուլունմալարը իլան օլունուր։

3—2

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

ԷՃԶԱՃԸ Ն. ՎԷ Ժ. ԳԱՆԹԻԻՐ ԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ԿԷՕյԼԻՍ ՎԷ ԽԱՐԱՐ ԵՕԼԱՐԸՆԸ ԷՄՐԱՂԸՆԱ չԻՖԱ ՎԷՐՄԷՔ ԻՇՂԷ

ԹՕԼԻԻ ՊԱՅՍԱՄԻՆՏԷՆ ՄԻԻՐԷԲԷՂՊ

ԳԱԹՐԱՆ ՍՈՒՅԸ

Իչպու Գաթրան Սույու հէր մէմլէքէթին աթրպպասը թարափընտան թահսին ու թավսիյէ օլունմագտա ուրր։ Թօլի պալամանի հէր սընրգի կէսալի թարափընտան խթմալ օլունմագտա վէ ֆայէսպ կէ օրիւմէք քսէ տիր։

Գունծիք պիրաէրլէրին Թօլիւ Պալամանիյէ եարարբղլարը Գաթրան Սույունըն կիւզէլ պիր տասը օլուպ, պիր չօղ մարպլարա տա պիրապիր տիր։ Կէօյլիս խաթալըը, թըզնէֆէս ագճկյէր իւֆիւնէթի, նէպսէ, գըզել էօքսիրիք, սիտիք զօրու, մէր սանէտէ թաշ, իլթիհապ վէ սահր պուկիպի էմրագը սիւթէլիֆէյէ գարշմէգիբ Թալիա Պալամանիյէ եարբանն Գաթրան Սույրբէք եարար օլունմըշտան, պիլէհիմէ աթրպպա թարափընտան մուալիճէի մէգիբէրէն ախզ ու խթիմալի էքիսէն թավսիյէ օլունմաշ տիր։

Շեհր Էմանէթինէն կէլէն իլան.

Պիմարխանէտէ մէվճուտ մէճանիյինէ լիւզումի օլան 38 գալէմ էլպիսթ վէ էշեան սարէէնին նիւմունէսինէ վէ չէրսիթինէ թէվֆիգէն պիրմիւնագասա իսալ վէ միւպայասը մուգարրէր օլարընտան, վէ աղօսթոսըն 10ընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարը թէէմինաթ ագչէլէրի վէ եախօտ միւթէպէր քէֆիլէրի իլէ պէրապէր Շեհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

3 աղօսթոս 99

غنية اللغات

Մէարիֆ նէզարէթի միւֆէթթիշլէրինտէն

ՇԵԽԻԲԻ ՎԷ ՄԻՒՐԱՅԻԼ ԱՇՃԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻԼԷՐԻՆԷ

Սայու հիմմէթիյլէ մէյտանը իմթիարէ չէրդան

ՖՐԱՆՍԸԶՃԱՏԱՆ ԹԻԻՐԲԱՃԷՃ ՂՈՒՆԵԼԹ-ԻԼ-ԼՈՒՂԱԹ

Նամ լուղաթ քիթապլընը թապի ու նաշիրի

ԳԱՐԵԳԻՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

27ԲՆԷՏ ԺԷ-ՂԷ ՆԷՂԷ ՕԼԱԾՔ—

Էսէրը մէգիբիրը թէքմիլի 40 եա 45 ճիպ թախմին օլունմուշ իսկ տէ, հավի պուլունտուղու լուղաթը մանալարը վէ միսալէրին քէսրէթինտէն պու թախմինին եանլըշ վէ իչպու էսէրին 60 ճիպէ եանի 120 ֆօրմոյա պալիկ օլաճաղը անլաշըլըրդընտան, ապաՆէ պէտէլի տախի պէրվէճհը աշի թէպտիլ օլունմուշ տրր։

Տէրսաատէթ	իչիւն	75	դրչ.
Վիլայաթ	»	100	»
Պէհէր ճիպի	»	2	»

Ապանէ եազըլմագ իսթէյէնլէր Տէրսաատէթտէ Զագմագ ճըլարտա Յակոբեան խանընտա Ն. 13 Աբամեան մսթպասանա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԾԱՉ ԱՆՏՈՆ ՄԱԳԱԼԵԱՆ

ՉԱԲԱԼԸ

ՄԵԳԵՐԵԱՆ ԹԷԹԷՔՍԷ

Ֆապրիգալարըմզը չարա մարգալը թիրէլէրի չիմէյէ սէկին գուլանըլանդարատան տահա ֆախանէյի սուրէթէ մաքինա վէ էլ իշլուն խթիմայ օլունպիլիպ, Էվրօբանրն հեր կէրպիսթարընտա միատպա գանմըշ վէ պու վէճհ իլէ ուսմանն հիւսնիւ թէվֆէճհէհրի ճէլպ էյլէմէկ տիր, խուսուսէյլէ սկյահ թիրէլէրին սկյահ պայասը տա ասլա սէվիմէգ ատրէճէտ խաս օրպ, իրլիկի չիրլիթմէկ օլտուգունտան, թէրզիլէրին վէ մաքինա սաքիչճիլէրինին նպագարը տիրգաթընը տավէթ խէրէք խաթմալարինի թավսիյէ խէրիպ։

Մէգքէր չարա մարգալընը թաշրմայալար թագլիտ տիր, տիգգաթ օլունա։

Թէքմիլ մէմլիքը Շարգիյէ իշլուն ատրօգիթօ խանէսի վէ ումումի աճէնթասը պիր վէճհը աթի տիր։

Ա. ՕՐՈՍՏԻ
(ԷՕՄԷՐ ԷՖԷՆԴԻ)
Էօմէր էֆէնդի խան
Սթամպօլ

ԳԻԼԱՐԳ Է ԳՕՄԲ.

ԳԷՆԵՎԻՃԷՍ Օ ՏՕԼԷՆԳԷ

ԵԱՆԻ

ՔԷՇԻՇ ՏԱՂԸ ՍՈՒՅՈՒ

Սաչլար գումրալ բէնկինտէ պոյալանըպ, հէչ պիր զարար տա վուգու պուլմազ։

ՍԱԹԸԼԸՐ

Պէյօղլունտա Ճատաէի Քէպիրտէ Սէնթ Անթուան նամ Ֆրէնկ քիլիսէսի գապրյրընտա քեսին 362 Նումէրօյու մախսուս տէքօպիթ մահալի օլան Միշէլ Զալօնինին էնգախանէսինտէ

Ֆիյ. չիշէսի զուրուշ 12

Մէգքիր էնգախանէտէ պողուլմագ տէրէճէսինտէ էքսիրիկիր (գոգրիրշ) օլանլարա մութլագա եարար նէվիճատա պիր շուրուբ տախի պուլունուր։

Ֆիյ. չիշէսի զուրուշ 10

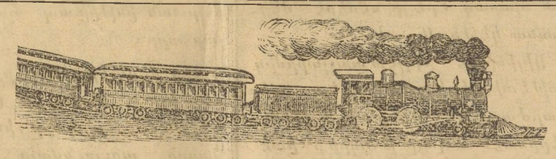

ՐՈՒՄԷԼԻ ՇՐՄԷՆՏՐՖԷՐԼԷՐԻՆԻՆ ԻՇԼԷՏԻՃԻ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1881 Հոկտեմբեր 1տէն խթիպարէն եէնի իլան վուգուհնէ տէկին չրմէնտրֆէր գաթարլարընը վոգթը հարէքէթլէրի

ՍԹԱՄՊՕԼ-ՍԱՐՐՄՊԷՑ ԽԱԹԹՐ

Սթամպօլտան հարէէթէ իտէն Ընդ	Թրէն Ն. 2 Եօլճը
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	-ոպտ-
ՍԹԱՄՊՕԼ. (Պէ-ֆէ)	7 15
Դումբարու	7 27
Իէմի գուլէ	7 41
Մագրիքէօյ	8 -
Ադիամէ Փանոս	8 14
Բիւյիւք Զէքմէճէ	8 26
Աքարթ-գուլէ	9 12
Հատրմ քէօյ	9 49
Զամաճա	10 35
Գասպազ ճա	11 17
Սինէքլի	12 20
Էյ-բրոպ	1 04
Զէրքէկ քէօյ (Պէ-ֆէ) հարէէթէ	1 34
ԶՕՐԼՈՒ	2 33
Մուրատլը-Բէօրքլի	3 27
Սէիլէր չիֆթլիկի	4 02
Լիւլէ-Պուրկազ	4 45
Պապա-Էսկի	5 30
Բավլօ քէօյ	6 17
Ուզուն-Բէօրրիւ	7 15
Գուլէլի Պուրկազ	7 58
Ուրլը	8 24
ԷՏԻՐՆԷ Էյ-բրոպ	9 14

Սարրմպէյտան հարէէթէ իտէն Ընդ	Թրէն Ն. 121 Մէսաֆէսէր
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	-ոպտ-
Սարրմպէյ	6 07
Թաթար Բապարճըդ	6 51
Էյ-բրոպ	8 4
ՑԻԼԻՊԼԻ (Պէ-ֆէ) հարէէթէ	8 29
Գաթաունիցա	9 2
Բաբայրը	9 47
Եէնի-Մահալլէ	10 35
Հաքքէօյ-Գայանճըգ	11 55
ԹԸԼՈՆՕՎԱ	1 25
Հարմանլը	2 11
Մուսթաֆա-բաշա	3 22
Գասրքէօյ	4 7
Իսրինէ Էյ-բրոպ	4 53

Տէտէ Ագաճ-էյիրնէ իտէն Ընդ	Թրէն Ն. 222 Մէսաֆէսէր
Պու իրէն եալընէշմէյէ բէնճշնէրէ վէ ճումա իրէսինէ կէնէրէք հարէէթէ իտէր։	
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	-ոպտ-
ՏԷՏԷ ԱԳԱՃ (Պէ-ֆէ)	12 14
Ֆէրրէ	1 54
Պէսիկլի	3 20
Սու Փլի	4 23
Տիմէթօգա	5 42
Գ.Պաբ.(Պէ-ֆէ)Էյ-բրոպ	6 17

Լիմանէտէ Ալանան հարէէթէ իտէն Ընդ	Թրէն Ն. 221 Մէսաֆէսէր
Պու իրէն եալընէշմէ բաշլայը էրթրէտ, ալընճաղէ վէ ճումա կէնէրէք հարէէթէ իտէր։	
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	-ոպտ-
Գ.-ՊՈՒՐԿԱԶ (Պէ-ֆէ)	8 52
Տիմէթօգա	9 45
Սու Փլի	11 12
Պէսիկլի	12 10
Ֆէրրէ	1 21
Տ-Ալաճ(Պէ-ֆէ)Էյ-բրոպ	2 28

* Պու թրէն Էսիրնէյէ կիթմէք իւզրէ Սթամպօլտան կէլէն 2 նումէրօլը թրէնի Գալէյի Պարկպասա գարշըլար։

** Պու թրէն Սթամպօլա կիթմէք իւզրէ Էսիրնէէ կէլէն 1 նումէրօլը թրէնի Գալէյի-Պարկպասա գարշըլար։

ԹԸՐՆՕՎԱ-ԵՍՄՕԼԸ ԽԱԹԹՐ ՀԱՐԼԷՔԷՔ Վէ ԱՎՏԷԹԻ

Թրէնովտան հարէէթէ իտէն Ընդ *	Թրէն Ն. 322 Մէսաֆէսէր
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	-ոպտ-
ԹԸՐՆՕՎԱ (Պէ-ֆէ)	1 3
Գարապալտար	1 51
Պանէ-Մահալլէսի	3 2
Եէնի Զագրա	4 17
Գրբմանլը	5 15
ԵԱՄՊՕԼՈՒ Էյ-բրոպ	6 11

Սամսունտան հարէէթէ իտէն Ընդ **	Թրէն Ն. 321 Մէսաֆէսէր
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	-ոպտ-
ԵԱՄՊՕԼՈՒ	7 —
Գրբմանլը	8 6
Զագրա	9 14
Եէնի Զագրա	9 29
Պանէ-Մահալլէսի	10 29
Գարապալտար	11 35
ԹԸՐՆՕՎԱ (Պէ-ֆէ)	12 13

* Պու թրէն Էսիրնէէ կէլէն 122 նումէրօլը վէ Սարրմպէյտէն կէլէն 121 նումէրօլը թրէնէրի Թրբնօվատա գարշըլար։

* Պու թրէն՝ եալընզ բազար իրթէսի, չարշէնպիհ վէ ճումատա կիւնէրի իլլէր։

** Պու թրէն՝ Էսիրնէյէ կիթմէք իւզրէ Սարրմպէյտէն կէլէն 121 նումէրօլը, վէ Սարրմպէյտէ կիթմէք իւզրէ Էսիրնէէտէն կէլէն 122 նումէրօլը թրէնէրի Թրնօվատա գարշըլար։

** Պու թրէն՝ եալընզ սալը, բէնճշնէպիհ վէ ճումատա իրթէսի կիւնէրի իլլէր։

ՎԱՐՆԱ-ՐՈՒՍՃՈՒԿ ԽԱԹԹՐ

Վարնատան հարէէթէ իտէն Ընդ	Թրէն Ն. 402 Բօ-ռ-		Թրէն Ն 422 Մ-ռ-ռէսէր	
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	Ֆէրոպ. -ոպտ-	Հարէէ. -ոպտ-	Ֆէրոպ. -ոպտ-	Հարէէ. -ոպտ-
ՎԱՐՆԱ (Պէ-ֆէ)		8 15		8 15
Կէպէճէ	8 47	8 49	8 52	8 55
Բրավասի	9 47	9 52	10 01	10 06
Շումլա-Բօտ	10 45	10 50	11 06	11 21
Շէյթանճըգ (Պէ-ֆէ)	11 45	12 08	2 35	1 05
Բազարճըք	12 55	12 57	2 15	2 20
Թարգիրատ	1 36	1 41	3 03	3 18
Վէթիսվա	2 37	2 41	4 20	4 25
Զէրվէնտոտա	3 14	3 19	5 02	6 51
ՐՈՒՍՃՈՒԿ (Պէ-ֆէ) Էյ-բրոպ	3 56		5 54	

ՐՈՒՍՃՈՒԿ-ՎԱՐՆԱ ԽԱԹԹՐ

Ռուսճուքտան հարէէթէ իտէն Ընդ	Թրէն Ն. 401 Բօ-ռ-		Թրէն Ն. 421 Մ-ռ-ռէսէր	
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	Ֆէրոպ. -ոպտ-	Հարէէ. -ոպտ-	Ֆէրոպ. -ոպտ-	Հարէէ. -ոպտ-
ՐՈՒՍՃՈՒԿ (Պէ-ֆէ)		11 10		7 —
Զէրվէնտոտա	11 52	11 57	7 49	8 54
Վէթիսվա	11 34	12 36	8 46	8 49
Թարգիրատ	1 32	1 37	10 02	10 20
Բազարճըք	2 19	2 21	11 15	11 16
Շէյթանճըգ (Պէ-ֆէ)	3 2	3 20	12 7	12 36
Շումլա-Բօտ	4 6	4 11	1 28	1 43
Բրավասի	5 4	5 6	2 43	2 48
Կէպէճէ	6 3	6 5	3 53	3 56
ՎԱՐՆԱ	6 37		4 52	

Մ-ռ-հ-ռ-ռ. —Նումէրօ 401 վէ 402 բասթա գաթարլարը՝ եալընզ հէր հաֆթանդն չարշէնպիհ վէ ճումատա իրթէսի կիւնէրի իլլէր։

Նումէրօ 421 վէ 422 մուխթէլիֆ գաթարլար՝ հէր հաֆթանդն բազար իրթէսի. սալը, բէնճշէնպիհ ճումատա վէ բազար կիւնէրի իլլէր։

ՍԼԻԱՆԻՔ-ԻՍՔԻԹԻՊ-ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ ԽԱԹԹՐ ՀԱՐԼԷՔԷՔ Վէ ԱՎՏԷԹԻ

Սելանիքտան հարէէթէ իտէն Ընդ	Թրէն Ն. 322 Մէսաֆէսէր
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	-ոպտ-
ՍԼԻԱՆԻՔ (Պէ-ֆէ)	6 40
Թօբսին	7 8
Ադամթօվօ	8 34
Գարասուլի	9 9
Վէրիպովիչ	9 26
Կիւմէնճէ (Հ-ԼԲ)	10 27
Կէօրկէլի	11 25
Միրօվէ	11 42
Սթրամիցա (Հ-ԼԲ) Էյ-բրոպ	12 31
Տէմիր-Գաբու (Պէ-ֆէ) հարէէթէ	12 56
Քրիվօլաք	2 04
Վէլիցիանօ Կրատապօ	3 7
Բէօրբիլիս	4 30
Զէլենիգօ	5 38
Իւքիւպ Պէ-ֆէ Էյ-բրոպ	6 34

Միթրովիցատան հարէէթէ իտէն Ընդ	Թրէն Ն. 621 Մէսաֆէսէր
ՀԱՐԼԷՔԷՔ	-ոպտ-
Միթրովիցա Պէ-ֆէ Էյ-բրոպ	8 55
Բրիշթինա	10 11
Լիպլիան	11 18
Վէրիպովիչ	12 10
Գասխանիք	1 8
Կլէսման	1 44
ԻՍՔԻԹԻՊ (Պէ-ֆէ)Էյ-բրոպ	2 45

Սիրիսթիրա Պէ-ֆէ	Թրէն Ն. 622 Մէսաֆէսէր
ՀԱՐԼԷՔԷՔ *	-ոպտ-
ԻՍՔԻԹԻՊ (Պէ-ֆէ)	6 9
Զէլենիգօ	7 27
Բէօրբիլիս	8 48
Վէնէցիանօ Կրատապօ	10 6
Քիրիվօլաք	11 14
Էյ-բրոպ	12 7
ՏԷՄԻՐ ԳԱԲՈՒ Պէ-ֆէ հարէէթէ	12 22
Սթրումիցա	1 29
Միրօվէ	1 41
Կէօրկէլի	2 40
Կիւմէնճէ	3 40
Գարասուլու	3 54
Ադամթօվօ	4 28
Թօբսին	5 22
Սելիանիք(Պէ-ֆէ) Էյ-բրոպ	6 18

* Պու թրէն՝ Սելանիքտէն կէլէն 322 նումէրօլու թրէնի գարշըլար։

* Պու թրէն՝ Միթրովիցատան կէլէն 621 նումէրօլու թրէնի գարշըլար։